

Provinciale Ruimtelijke Verordening mei 2018

Deze verordening is vastgesteld op 23 april 2018 door Provinciale Staten en is in werking getreden per 1 mei 2018. De verordening is ook te vinden op www.ruimtelijkeplannen.nl en op www.noord-holland.nl

Chronologisch overzicht vaststellingen en wijzigingen Provinciale Ruimtelijke Verordening¹⁾

Datum vaststelling en bron	Datum inwerkingtreding	Belangrijkste onderwerpen	Idn-nummer dataset (www.ruimtelijkeplannen.nl)
GS 12-12-2017 (Pb 2018/662)	24-01-2018	Wijziging kaart 4 Ecologie	NL.IMRO.9927.PRVNH2040A171212-VG01
GS 20-12-2016 (Pb 2017/6)	10-01-2017	Wijziging kaart 4 Ecologie	NL.IMRO.9927.PRVWIJZEHSNP2017-VG01
PS 12-12-2016 (Pb 2016/149)	01-03-2017	Diverse aanpassingen: afstemming op Rijks ladder voor duurzame verstedelijking, wonen-vliegen, definities strandbebouwing	NL.IMRO.9927.PRVPNH2040LADDER16-VG01
GS 15-11-2016 (Pb 2016/130)	23-11-2016	Wijziging kaart 4 Ecologie	NL.IMRO.9927.PRVWIJZEHS20161115-VG01
PS 27-06-2016 (Pb 2016/74)	21-07-2016	Zonne-energie	NL.IMRO.9927.PRVPNH2040ZON2016-VG01
GS 06-10-2015	09-10-2015	Diverse aanpassingen: toepassingsbereik, detailhandel, meerlaagse veiligheid, agrarisch aanverwante bedrijven, ruimte-voor-ruimte, bufferzones, landbouw, primaire waterkeringen	NL.IMRO.9927.PRVNH2040A20150928-VG01
	07-10-2015	Wijziging kaart 8 Blauwe Ruimte	NL.IMRO.9927.PRVPNH2040TECH1006-VG01
PS 28-09-2015 (Pb 2015/114)	09-10-2015	Diverse aanpassingen: toepassingsbereik, detailhandel, meerlaagse veiligheid, agrarisch aanverwante bedrijven, ruimte-voor-ruimte, bufferzones, landbouw, primaire waterkeringen	NL.IMRO.9927.PRVNH2040A20150928-VG01
PS 02-03-2015 (Pb 2015/172)	15-01-2016	Wind op land	NL.IMRO.9927.WZPRVWOL20150217-VG01
PS 03-02-2014 (Pb 2014/21)	08-03-2014	Nieuwe vaststelling PRV	NL.IMRO.9927.WZPRV2040140203-VG02
PS 03-02-2014 (Pb 2014/21)	08-03-2014	Intrekking PRVS	N.v.t.
GS 17-12-2013 (Pb 2013/160)	24-12-2013	Wijziging kaart 4 Ecologie	NL.IMRO.9927.WZPV204020131217-VG01
PS 06-05-2013 (Pb 2013/77)	13-06-2013	Huisvesting arbeidsmigranten	NL.IMRO.9927.WZPV204020130222-VG02
GS 19-03-2013 (Pb 2013/31)	28-03-2013	Wijziging kaart 4 Ecologie	NL.IMRO.9927.PHPV204020130319-0001
PS 17-12-2012 (Pb 2012/148)	13-06-2013	Wind op land	NL.IMRO.9927.WZPVWOL20120921-0002
PS 17-12-2012 (Pb 2012/146)	09-01-2013	Diverse aanpassingen in verband met Spoedwet (van ontheffingenstelsel naar afwijkingsregels)	NL.IMRO.9927.WZPV204020120418-0002
GS 15-11-2011 (Pb 2012/146)	09-01-2013	Wijziging kaart 4 Ecologie	NL.IMRO.9927.PHPV204020110003-0001
PS 23-05-2011 (Pb 2011/143)	30-11-2011	Wijziging kaart 4 Ecologie en diverse aanpassingen in verband met landbouw	NL.IMRO.9927.PHPV204020110002-0001
PS 21-06-2010 (Pb 2010/132)	03-11-2010	Nieuwe PRVS	NL.IMRO.9927.PVNH204020100003-0001

1) Voorheen: Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie

INHOUD

7	1	Algemeen
7		Titel 1 Algemene bepalingen en begripsbepalingen
7		Artikel 1 Algemene bepalingen
9		Artikel 2 Begripsbepalingen
9		Artikel 3 Toepasselijkheid
10		Titel 2 Provinciale planologische commissie
10		Artikel 4 Instelling en taken provinciale planologische commissie
11	2	Regels voor het gehele provinciale grondgebied
11		Artikel 5 (Vervallen)
11		Artikel 5a Nieuwe stedelijke ontwikkeling
11		Artikel 5b Detailhandel
11		Artikel 5c Kleinschalige ontwikkeling
11		Artikel 5d Transformatie glastuinbouw
11		Artikel 5e Woningen binnen de 20 Ke-contour
12		Artikel 6 Instelling en taken Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling
12		Artikel 7 Weidewinkels
12		Artikel 8 Aardkundige waarden
12		Artikel 8a Overstromingsrobuust inrichten
12	3	(Hoofdstuk vervallen)
13		Artikel 9 (Vervallen)
13		Artikel 10 (Vervallen)
13		Artikel 11 (Vervallen)
14	4	Regels voor het landelijk gebied
14		Artikel 12 (Vervallen)
14		Artikel 13 (Vervallen)
14		Artikel 13a Nieuwe landgoederen
14		Artikel 14 (Vervallen)
14		Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied
15		Artikel 15a Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines
15		Artikel 16 Ruimte voor Ruimte
15		Artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen
15		Artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven
16		Artikel 18 Recreatiewoningen
17	5	De groene ruimte
17		Titel 1 Natuurnetwerk Nederland
17		Artikel 19 Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen
18		Titel 2 UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden
18		Artikel 20 UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden
18		Artikel 21 Kernkwaliteiten uitzonderlijke Universele Waarden UNESCO-erfgoederen
18		Artikel 22 Ontwikkelingen binnen UNESCO-erfgoederen
18		Artikel 23 (Vervallen)
19		Titel 3 Bufferzones
19		Artikel 24 Bufferzones
20		Titel 4 Weidevogelleefgebieden
20		Artikel 25 Weidevogelleefgebieden

20	Titel 5 Landbouw
20	Artikel 26 Agrarische bedrijven in landelijk gebied
21	Artikel 26a Intensieve veehouderijen
21	Artikel 26b Bollenteelt
21	Artikel 26c Glastuinbouw
22	Artikel 26d Zaadveredelingsbedrijven
22	Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen
22	Artikel 27 Landbouweffecten
22	Artikel 28 (Vervallen)
23	6 De blauwe ruimte
23	Artikel 29 (Vervallen)
23	Artikel 29a (Vervallen)
23	Artikel 30 Regionale waterkeringen
23	Artikel 31 Strandzoning
24	7 Energie
24	Artikel 32 Windturbines
25	Artikel 32a Opstellingen voor zonne-energie
26	Artikel 33 Energie en duurzaam bouwen
27	8 Hardheidsclausule
27	Artikel 34 Ontheffing
27	Artikel 35 Voorschriften aan ontheffing
27	Artikel 36 Inhoud aanvragen om ontheffing
27	Artikel 37 Bij beslissing op aanvraag te betrekken provinciaal beleid
27	Artikel 38 (Vervallen)
27	Artikel 39 Weigering ontheffing
27	Artikel 40 Intrekken ontheffing
27	Artikel 41 Vervallen ontheffing
27	Artikel 42 Termijn beslissing op ontheffing
29	9 Overgangs- en slotbepalingen
29	Artikel 43 Technische correctie van begrenzingen
29	Artikel 44 Aanpassing termijn bestemmingsplannen
29	Artikel 45 Buiten toepassing verklaren van bepalingen van de verordening
29	Artikel 46 Intrekking
29	Artikel 46a Overgangsrecht
29	Artikel 47 Inwerkingtreding
29	Artikel 48 Naamgeving PRV
30	10 Algemene Toelichting Ruimtelijke Verordening
30	Korte voorgeschiedenis
30	Context van de Ruimtelijke Verordening
30	Wettelijke context
30	Provinciale context
31	Relatie met Omgevingswet, -visie en -verordening
31	Rechtstreeks werkende bepalingen
31	Reikwijdte
32	11 Artikelsgewijze toelichting
32	Artikel 1 Algemene bepalingen
32	Artikel 2 Begripsbepalingen
32	Artikel 3 Toepasselijkheid
32	Artikel 5a Nieuwe stedelijke ontwikkeling
33	Artikel 5b Detailhandel

34	Artikel 5c Kleinschalige ontwikkeling
35	Artikel 5d Transformatie glastuinbouw
35	Artikel 5e Woningen binnen de 20 Ke-contour
36	Artikel 8 Aardkundige waarden
36	Artikel 8a Overstromingsrobuust inrichten
37	Artikel 13a Nieuwe landgoederen
37	Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied
38	Artikel 15a Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines
38	Artikel 16 Ruimte-voor-Ruimte-regeling
38	Artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen
38	Artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven
39	Artikel 19 Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen
40	Artikel 20 t/m 22 UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden
40	Artikel 24 Bufferzones
40	Artikel 25 Weidevogelleefgebieden
41	Artikel 26 Agrarische bedrijven in het landelijk gebied
42	Artikel 26a Intensieve veehouderijen
42	Artikel 26b Bollenteelt
43	Artikel 26c Glastuinbouw
43	Artikel 26d Zaadveredelingsbedrijven
43	Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen
43	Artikel 27 Landbouweffecten
44	Artikel 30 Regionale waterkeringen
44	Artikel 31 Strandzoning
44	Artikel 32 Windturbines
48	Artikel 32a opstellingen voor zonne-energie
49	Artikel 34 Ontheffing
49	Artikel 35 t/m 42
49	Artikel 44 Aanpassing termijn bestemmingsplannen
49	Artikel 46a Overgangsrecht
49	Artikel 47 Inwerkingtreding

50 Bijlage 1 Kernkwaliteiten UNESCO-erfgoederen

51 Bijlage 2 Kaarten behorende bij PRV

- Kaart 1: Grondgebied
- Kaart 2: (vervallen)
- Kaart 3: (vervallen)
- Kaart 4: Ecologie
- Kaart 5a: UNESCO-erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde
- Kaart 5b: Bufferzones
- Kaart 6: (vervallen)
- Kaart 7: Landbouwclusters
- Kaart 8: Blauwe ruimte
- Kaart 9: Duurzame energie
- Kaart 10: Aardkundige waarden
- Kaart 11: 20 Ke-contour

ALGEMEEN

TITEL 1 ALGEMENE BEPALINGEN EN BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1 Algemene bepalingen ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Onder bestaande functies en bebouwing worden begrepen:
 - a functies en bebouwing die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening rechtmatig aanwezig zijn of op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een omgevingsvergunning voor bouwen is verleend of kan worden verleend;
 - b functies en bebouwing die kunnen worden toegestaan op grond van onherroepelijke besluiten van gedeputeerde staten of provinciale staten op het moment van inwerkingtreding van deze verordening of;
 - c het vervangen van rechtmatig aanwezig zijnde bebouwing door bebouwing van gelijke aard, omvang en karakter.
- 2 In andere gevallen dan bedoeld in het eerste lid is sprake van nieuwe functies en nieuwe bebouwing, daaronder begrepen uitbreiding van bestaande functies en bestaande bebouwing, tenzij anders is bepaald.

Artikel 2 Begripsbepalingen ([klik hier voor toelichting](#))

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a afhaalpunt ten behoeve van internethandel: locatie uitsluitend bedoeld voor opslag en distributie van artikelen ten behoeve van aan of verkoop via internet tussen bedrijf en consument, waar geen rechtstreekse verkoop of productadvisering via winkel, showroom of etalage plaatsvindt;
- b afhankelijke woonruimte: een bijgebouw dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met de woning en waarin een gedeelte van de huishouding uit een oogpunt van mantelzorg gehuisvest is;
- c agrarisch aanverwant bedrijf: een bedrijf in landelijk gebied dat hoofdzakelijk is gericht op het leveren van goederen en diensten aan agrarische bedrijven of het leveren van goederen en diensten ten behoeve van aanleg en onderhoud van groene of recreatieve gebieden, en gebruik maakt van werktuigen, apparatuur of agrarisch loonwerk.
- d agrarisch bedrijf: een bedrijf gericht op het voortbrengen van producten door het telen van gewassen of het houden van dieren, daaronder begrepen een productiegerichte paardenhouderij, houtteelt, zaadveredeling en de teelt van watergebonden organismen als planten, algen, weekdieren, schelpdieren en vissen;
- e agrarisch bouwperceel: een aaneengesloten stuk grond waarop bebouwing met een hoofdgebouw en bijbehorende gebouwen van een agrarisch bedrijf is toegestaan;
- f bebouwing: één of meerdere gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde;
- g bedrijfswoning: een woning die gezien ligging en functie bedoeld is voor de huisvesting van personen wier aanwezigheid gelet op de bestemming van een gebouw of terrein noodzakelijk is;
- h bedrijventerrein: een binnen de provincie Noord-Holland gelegen terrein van minimaal 1 ha bruto dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebruik door handel, nijverheid, commerciële en niet-commerciële dienstverlening en industrie. Onder de beschrijving vallen daarmee ook (delen van) bedrijventerreinen die gedeeltelijk, maar niet overwegend, bestemd en geschikt zijn voor kantoorgebouwen. Ook vallen daaronder de zeehaventerreinen welke met laad- en/of loskade langs diep vaarwater toegankelijk zijn voor grote zeeschepen. De volgende terreinen vallen hier niet onder: terrein voor grondstoffenwinning, olie- en gaswinning, terrein voor waterwinning, terrein voor agrarische doeleinden, terrein voor afvalstort;
- i bestaand bouwblok: bouwblok vastgelegd in een bestaand bestemmingsplan, zoals dat geldt ten tijde van de inwerkingtreding van de verordening;
- j bestaand stedelijk gebied: gebied als bedoeld in artikel 1.1.1 eerste lid onder h, van het [Besluit ruimtelijke ordening](#);

- k biomassa-inrichtingen: inrichtingen, gericht op de productie van energie of warmte uit plantaardig of dierlijk (rest)materiaal;
- l complex van recreatiewoningen: een terrein of een plaats van enige omvang, al dan niet geheel of gedeeltelijk met gemeenschappelijke voorzieningen ingericht, en blijkens die inrichting bestemd om meerdere recreatiewoningen te plaatsen of geplaatst te houden en bedrijfsmatig te exploiteren;
- m cultuurhistorische waarden: de fysieke overblijfselen van de historie, zowel bovengronds (gebouwde monumenten) en ondergronds (archeologie) als het cultuurlandschap met zijn historische landschapselementen als verbinding daartussen;
- n de wet: de [Wet ruimtelijke ordening](#);
- o gebruiksgerichte paardenhouderij: een voorziening gericht op het houden van paarden waarbij het rijden met of menen van paarden primair gericht is op gebruik door de ruiter, amazone of menner, niet zijnde een manege;
- p glastuinbouwbedrijf: een agrarisch bedrijf waarbij de teelt van plantaardige producten in een kas plaatsvindt onder gecontroleerde omstandigheden;
- q grondgebonden agrarische bedrijfsvoering: een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt, waarbij het gebruik van agrarische gronden noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf;
- r intensieve veehouderij: een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf dat zelfstandig of als neventak, geheel of grotendeels in gebouwen, varkens, pluimvee, konijnen, vleeskalveren, pelsdieren of overig kleinvee houdt, met uitzondering van het biologisch houden van dieren conform de [Landbouwkwaliteitswet](#), het kweken van vissen het houden van melkvee en overig rundvee, geiten, schapen of paarden.
- s jaarrond reddingsbrigadegebouw: een gebouw ten dienste van de reddingsbrigade dat uitsluitend als zodanig gebruikt mag worden en dat het gehele jaar op het strand mag staan;
- t jaarrond sportpaviljoen: een openbaar toegankelijk gebouw voor buitensportactiviteiten en hierbij behorende voorzieningen, waaronder aan de functie ondergeschikte horecavoorzieningen in de vorm van het verstrekken van etenswaren of dranken mede zijn begrepen, dat het gehele jaar op het strand mag staan en alleen als zodanig gebruikt mag worden;
- u jaarrond strandpaviljoen: een openbaar toegankelijk gebouw met daarbij behorende erven en voorzieningen zoals terrassen, waar als hoofdfunctie bedrijfsmatig etenswaren of dranken voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en dat het gehele jaar op het strand mag staan en alleen als zodanig gebruikt mag worden met dien verstande dat ondergeschikte en bijbehorende detailhandel en dienstverlening is toegestaan;
- v kantoorlocatie: een binnen de provincie Noord-Holland gelegen terrein van minimaal 1 hectare bruto dat vanwege zijn bestemming bestemd en geschikt is voor gebruik door kantoren en openbare gebouwen, daaronder niet begrepen een terrein dat in overwegende mate bestemd is voor detailhandel of horeca;
- w kas: bouwwerk van hoofdzakelijk glas of ander lichtdoorlatend materiaal, bedoeld voor de teelt van plantaardige producten;
- x kleinschalige ontwikkeling: nieuwe bebouwing voor stedelijke functies die gelet op de kleinschaligheid en beperkte ruimtelijke gevolgen niet wordt aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in [artikel 1.1.1](#), eerste lid onder i, van het Besluit ruimtelijke ordening
- y landbouw-effectrapportage: een onderzoek dat inzicht biedt in de directe en indirecte effecten voor de landbouw;
- z landelijk gebied: het gebied, niet zijnde bestaand stedelijk gebied, als bedoeld in [artikel 1.1.1](#), eerste lid onder h, van het Besluit ruimtelijke ordening;
- aa landschappelijke waarden: de essentiële elementen en kenmerken van landschappen, fysiek van aard zoals beschreven in de [Leidraad Landschap en Cultuurhistorie](#).
- bb manege: een bedrijf gericht op het lesgeven in paardrijden aan derden en daarvoor paarden houdt;
- cc mantelzorg: het bieden van zorg aan eenieder die hulpbehoevend is op het fysieke, psychische of sociale vlak, op vrijwillige basis en buiten organisatorisch verband;
- dd meetmast: een bouwwerk voorzien van meetapparatuur met bijbehorende infrastructuur ten behoeve van het verrichten onderzoek naar wind en windturbines;
- ee natuurlijke waarden: de biotische en abiotische waarden van een gebied;
- ff nieuwe landgoederen: een grotendeels openbaar toegankelijk groengebied met een omvang van minimaal 5 hectare, zo mogelijk ingericht als boscomplex, met daarin één woongebouw “van allure” met een gering aantal wooneenheden of één kantoor;
- gg opschalen: vervanging van een windturbine door een windturbine met een groter opgesteld vermogen;

- hh opstelling voor zonne-energie: een samenstel van bouwwerken op het maaiveld, ten behoeve van het opwekken van elektriciteit of warmte door het opvangen van de straling van de zon.
- ii permanente bewoning: gebruik van een recreatiewoning als feitelijk hoofdverblijf;
- jj productiegerichte paardenhouderij: een agrarisch bedrijf gericht op het houden van paarden, waarbij uitsluitend of in hoofdzaak handelingen aan en met paarden worden verricht die primair gericht zijn op het voortbrengen, africhten, trainen en verhandelen van paarden;
- kk regionale adviescommissie: adviescommissie ingesteld door gedeputeerde staten die gedeputeerde staten adviseert over aangelegenheden betreffende detailhandel volgens het Reglement Regionale Adviescommissie Detailhandel Noord-Holland;
- ll ruimte voor ruimteregeling: regeling, gericht op een aantoonbare en duurzame verbetering van de ruimtelijke kwaliteit door de bouw van woningen als compensatie voor de sloop van landschappelijk storende en/of niet-passende bebouwing of functies onder de voorwaarde dat dit leidt tot een vermindering van het bebouwde oppervlak;
- mm stedelijke functies: functies die verband houden met wonen, bedrijven, voorzieningen, stedelijk water en stedelijk groen;
- nn stedelijke ontwikkeling: ontwikkeling als bedoeld in [artikel 1.1.1](#), eerste lid onder i, van het Besluit ruimtelijke ordening;
- oo teeltondersteunend glas: kassen dienstbaar aan een vollegrondse landbouwbedrijf en bestemd voor het broeien of opkweken van plantmateriaal;
- pp vitale of kwetsbare functies: functies die cruciaal zijn voor de rampenbeheersing bij overstromingen of functies die bij een overstroming ernstige schade met zich mee kunnen brengen voor mens, milieu of economie;
- qq volumineuze detailhandel: vormen van detailhandel waarvan de winkelformules een assortiment voeren van overwegend ruimte vergende goederen, waaronder bouwmarkten, tuincentra, woninginrichtingszaken, auto-, boten- en caravanbedrijven mede worden begrepen;
- rr volwaardig agrarisch bedrijf: een agrarisch bedrijf dat tenminste aan één volledige arbeidskracht een inkomen verschaft;
- ss vrijwaringszone: de ruimte ter weerszijden van en boven een primaire of regionale waterkering die benodigd is voor een toekomstige versterking van de waterkering;
- tt weidewinkel: een solitaire, los van het bestaand stedelijk gebied gelegen, winkelvestiging of cluster van vestigingen;
- uu windturbine: een door wind aangedreven bouwwerk met een rotordiameter van ten minste 5 meter of een ashoogte van ten minste 7 meter waarmee energie wordt opgewekt, inclusief de bij dit bouwwerk behorende infrastructurele voorzieningen, met uitzonderingen van traditionele windmolens of replica's hiervan;
- vv winkelgebied: een geografisch geheel waar relatief veel winkels voorkomen. Dit eventueel in samenhang met andere consumentverzorgende voorzieningen zoals horeca, ambachten en baliefuncties;
- ww winkelvloeroppervlak: de voor het publiek toegankelijke en zichtbare vloeroppervlakte in het winkelpand, bedoeld voor de verkoop en uitstalling van goederen, waaronder publieksruimte, etalage of vitrine, toonbank en kassarimte, schappen, paskamers, winkelwagens en pakruimten voor de consument;
- xx zaadveredeling: activiteiten gericht op het verbeteren van erfelijke eigenschappen van cultuurgewassen;
- yy zaadveredelingsbedrijf: een bedrijf gericht op zaadveredeling en de gecertificeerde vermeerdering van plantaardig uitgangsmateriaal, zoals zaden en stekken.

Artikel 3 Toepasselijkheid ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 In deze verordening wordt mede verstaan onder een bestemmingsplan:
 - a een wijzigings- of uitwerkingsplan als bedoeld in [artikel 3.6](#), eerste lid, onder a of b, van de wet;
 - b een beheersverordening, als bedoeld in [artikel 3.38](#) van de wet;
 - c buitenplanse vrijstellingen ex artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening die onder het overgangsrecht vallen en;
 - d een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van [artikel 2.12](#), eerste lid, onderdeel a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto artikel 4 van [bijlage II](#) bij het Besluit omgevingsrecht, of [artikel 2.12](#), eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken.
- 2 In deze verordening wordt mede verstaan onder een toelichting op een bestemmingsplan: een toelichting op of een ruimtelijke onderbouwing van een verordening of een besluit als bedoeld in het eerste lid.

TITEL 2 PROVINCIALE PLANOLOGISCHE COMMISSIE

Artikel 4 Instelling en taken provinciale planologische commissie

- 1 Er is een provinciale planologische commissie, als bedoeld in [artikel 9.1](#) van de wet, hierna te noemen de commissie.
- 2 De commissie heeft als taak het overleg over en de coördinatie van zaken betreffende provinciaal ruimtelijk beleid, indien dat in een wettelijk voorschrift wordt voorgeschreven of op verzoek van gedeputeerde staten of provinciale staten.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels geven omtrent de taak, werkwijze en samenstelling van de commissie.

REGELS VOOR HET GEHELE PROVINCIALE GRONDGEBIED

Artikel 5

Vervallen

Artikel 5a Nieuwe stedelijke ontwikkeling ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan kan uitsluitend voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als deze ontwikkeling in overeenstemming is met de binnen de regio gemaakte schriftelijke afspraken.
- 2 Gedeputeerde staten stellen [nadere regels](#) aan de afspraken bedoeld in het eerste lid.

Artikel 5b Detailhandel ([klik hier voor toelichting](#))

Onverminderd artikel 5a voorziet een bestemmingsplan niet in nieuwe detailhandel op bedrijventerreinen en kantoorlocaties met uitzondering van:

- a een afhaalpunt ten behoeve van internethandel;
- b detailhandel die in zowel bedrijfseconomisch als ruimtelijk opzicht ondergeschikt is aan de toegelaten bedrijfsuitoefening op grond van het vigerende bestemmingsplan en daarop nauw aansluit;
- c brand- of explosiegevaarlijke detailhandel of;
- d volumineuze detailhandel indien deze in winkelgebieden uit een oogpunt van hinder, veiligheid of verkeersaantrekkende werking niet inpasbaar is. Als het totaal winkelvloeroppervlak van deze volumineuze detailhandel meer dan 1500 m² bedraagt, geldt dat:
 - 1 dit aantoonbaar niet leidt tot ruimtelijk relevante leegstand in bestaande winkelgebieden, en;
 - 2 de regionale adviescommissie hierover een advies heeft uitgebracht.

Artikel 5c Kleinschalige ontwikkeling ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan maakt een kleinschalige ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied uitsluitend mogelijk binnen een bestaand bouwblok dat al voorziet in een stedelijke functie. Het aantal woningen mag hierbij niet toenemen
- 2 In afwijking van het eerste lid is bebouwing buiten het bestaande bouwblok mogelijk, mits het bebouwd oppervlak niet wordt vergroot.
- 3 In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in een kleinschalige ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied indien dit op grond van een ander artikel in deze verordening is toegestaan.

Artikel 5d Transformatie glastuinbouw ([klik hier voor toelichting](#))

Een bestemmingsplan voorziet alleen in nieuwe bebouwing of functieverandering van een bestaand glastuinbouwbedrijf naar wonen, bedrijvigheid, kantoren of voorzieningen, indien:

- a toepassing wordt gegeven aan artikel 13a, artikel 16, artikel 17, of artikel 26c, of de nieuwe bebouwing of functieverandering past binnen de in artikel 5a bedoelde schriftelijke afspraken en de locatie direct aansluit op bestaand stedelijk gebied en niet is gelegen in glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan, of;
- b de nieuwe bebouwing of functieverandering past binnen de door de stuurgroep Greenport Aalsmeer gemaakte schriftelijke afspraken.

Artikel 5e Woningen binnen de 20 Ke-contour ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Voor de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan, kan een bestemmingsplan voorzien in nieuwe woningen, uitsluitend binnen het bestaand stedelijk gebied.
- 2 In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied voorzien

in nieuwe woningen op de gronden binnen de 20 Ke-contour, zoals aangegeven op kaart 11 en de digitale verbeelding ervan:

- a die tot stand komen door toepassing van artikel 5c, artikel 13a, artikel 16, artikel 17 of artikel 26, eerste lid, onder c, of;
 - b waarvoor een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in [artikel 8.9](#) van de Wet Luchtvaart in samenhang met artikel 2.2.1e, vijfde lid, van het [Luchthavenindelingbesluit Schiphol](#) is verleend, of;
 - c die mogelijk worden gemaakt binnen de verstedelijkingslocaties als bedoeld in artikel 2.2.1e, derde lid, van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol.
- 3 Voor zover een bestemmingsplan nieuwe woningen toestaat op de gronden binnen de 20 Ke-contour, wordt in de toelichting van dat plan rekenschap gegeven van het feit dat op de betreffende locatie sprake is van geluid vanwege het luchtverkeer en worden de redenen vermeld die er toe hebben geleid om op de betreffende locatie nieuwe woningen te bestemmen, alsmede de uitkomsten van het onderzoek naar de maatschappelijke haalbaarheid hieromtrent.

Artikel 6 Instelling en taken Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling

- 1 Er is een Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO), hierna te noemen de ARO
- 2 De ARO adviseert gedeputeerde staten over aangelegenheden betreffende de ruimtelijke ordening, nieuwe stedelijke ontwikkelingen en ruimtelijke kwaliteit in Noord-Holland.
- 3 De ARO bestaat uit een ambtelijk voorzitter en externe leden met een bijzondere deskundigheid op het terrein van landschapszorg, stedenbouw, cultuurhistorie en met aandacht voor water, natuur, economie en landbouw.
- 4 Gedeputeerde staten kunnen [nadere regels](#) geven omtrent de taak, werkwijze en samenstelling van de adviescommissie.
- 5 Gemeenten kunnen wanneer nut en noodzaak van de betreffende nieuwe stedelijke ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied is aangetoond, in een vroeg stadium over ontwikkelingen op hun grondgebied gedeputeerde staten vragen om een advies van ARO.

Artikel 7 Weidewinkels

Onverminderd het bepaalde in artikel 26e en, voor zover van toepassing, in afwijking van artikel 5c, voorziet een bestemmingsplan niet in de mogelijkheid tot vestiging van weidewinkels.

Artikel 8 Aardkundige waarden ([klik hier voor toelichting](#))

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 6 van de Provinciale Milieuverordening wordt in de toelichting van een bestemmingsplan aangegeven in hoeverre rekening is gehouden met de in het gebied, zoals aangegeven op kaart 10 en op de digitale verbeelding ervan, voorkomende bijzondere aardkundige waarden zoals beschreven in het bijlage-rapport Actualisatie Intentieprogramma [Bodembeschermingsgebieden](#) (vastgesteld door Provinciale Staten d.d. 12 januari 2004, nr. 68).

Artikel 8a Overstromingsrobuust inrichten ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 De toelichting van een bestemmingsplan dat nieuwbouw ten behoeve van vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt of dat herstructurering van of transformatie naar vitale of kwetsbare functies mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met:
 - a de risico's van en bij overstroming, en;
 - b indien het buitendijkse gebieden betreft langs het IJsselmeer, Markermeer, Gooimeer en Eemmeer, toekomstige peilverandering en actuele peilfluctuaties.
- 2 De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat tevens een beschrijving van de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om de in het eerste lid omschreven risico's te voorkomen of te beperken.

Artikel 9
Vervallen

Artikel 10
Vervallen

Artikel 11
Vervallen

REGELS VOOR HET LANDELIJK GEBIED

Artikel 12

Vervallen

Artikel 13

Vervallen

Artikel 13a Nieuwe landgoederen ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe landgoederen, als bedoeld in artikel 2, in het landelijk gebied.
- 2 In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in de ontwikkeling van nieuwe landgoederen, indien de nieuwe landgoederen:
 - a bijdragen aan een substantiële verbetering van de in de directe omgeving daarvan aanwezige kwaliteiten van het landschap, in het landelijk gebied;
 - b in overeenstemming zijn met de provinciale [woonvisie 2010-2020](#) (vastgesteld bij besluit van 27 september 2010, nr. 62) en de door gedeputeerde staten en de regiogemeenten vastgestelde regionale actieprogramma's;
 - c in overeenstemming zijn met de door gedeputeerde staten vastgestelde provinciale [woningbouwmonitor](#) en provinciale woningbouwprognose;
 - d niet kunnen worden gerealiseerd door herstructureren, intensiveren, combineren of transformeren binnen bestaand stedelijk gebied en;
 - e het bepaalde in artikel 15 in acht wordt genomen.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen inzake de aard, de omvang en de locatie van nieuwe landgoederen.

Artikel 14

Vervallen

Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Gedeputeerde Staten stellen de [Leidraad Landschap en Cultuurhistorie](#) vast, die de provinciale belangen beschrijft ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden.
- 2 Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied, indien gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:
 - a rekening wordt gehouden met:
 - i de ambities en ontwikkelprincipes van het toepasselijke ensemble, en;
 - ii de ambities en ontwikkelprincipes van de toepasselijke provinciale structuren, en;
 - b hierbij wordt betrokken:
 - i de kansen zoals beschreven bij de ambities en ontwikkelprincipes, en;
 - ii de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van het toepasselijke ensemble, en;
 - iii de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van de toepasselijke provinciale structuren.
- 3 De toelichting van een bestemmingsplan bevat een motivering waaruit moet blijken dat voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid.
- 4 Gedeputeerde Staten kunnen de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) om advies vragen over ontwikkelingen die een grote impact kunnen hebben op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden of indien wordt afgeweken van de ontwikkelprincipes als bedoeld in het tweede lid onder a.

Artikel 15a Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines

- 1 Een bestemmingsplan dat voorziet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mogelijk maken voldoet aan de uitgangspunten voor ruimtelijke kwaliteit zoals vermeld in het beleidskader wind op land (PS 15 december 2014).
- 2 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van het bepaalde in het eerste lid.

Artikel 16 Ruimte voor Ruimte ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 In afwijking van het bepaalde in artikel 5c kan een bestemmingsplan voorzien in de mogelijkheid van nieuwe woningen ter compensatie van de sloop van storende agrarische bebouwing in het landelijk gebied als door deze ontwikkeling een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit wordt gerealiseerd.
- 2 Gedeputeerde staten stellen [nadere regels](#) omtrent het bepaalde in het eerste lid.

Artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 In afwijking van het bepaalde in artikel 5c kan een bestemmingsplan voorzien in de mogelijkheid dat de bestaande bebouwing op het voormalig agrarisch bouwperceel, inclusief de agrarische bedrijfswoning(en) en uitgezonderd kassen, wordt gebruikt voor kleinschalige vormen van bijzondere huisvesting, werken, recreatie, gebruikgerichte paardenhouderij of zorgfuncties indien:
 - a sprake is van volledige beëindiging van het agrarisch bedrijf;
 - b deze functie de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omringende agrarische bedrijven en de woonfunctie van omringende woningen niet beperkt;
 - c buitenopslag buiten het bouwvlak niet is toegestaan;
 - d deze functie aantoonbaar geen onevenredige verkeersaantrekkende werking heeft en er sprake is van een acceptabele verkeerssituatie;
 - e benodigde parkeerplaatsen op het eigen bouwperceel worden gerealiseerd;
 - f in geval van bijzondere huisvesting uitsluitend sprake is van afhankelijke woonruimten of woningen als onderdeel van zorgfuncties, en;
 - g in geval van recreatiefuncties permanente bewoning wordt verboden.
- 2 Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, onder a, kan een bestemmingsplan voorzien in een functiewijziging naar burgerwoning indien:
 - a de burgerwoning wordt gesitueerd in de voormalige agrarische bedrijfswoning;
 - b de woning niet is gelegen in glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan, en;
 - c de woning de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omringende agrarische bedrijven niet beperkt.
- 3 Bij een functiewijziging naar burgerwoning als bedoeld in het tweede lid mag een karakteristieke boerderij worden gesplitst, indien geen afbreuk wordt gedaan aan het oorspronkelijke karakter van de bebouwing.
- 4 Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen over de aard en omvang van de in het eerste en tweede lid genoemde toegelaten niet-agrarische functies.

Artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 In afwijking van artikel 5a en artikel 5c kan een bestemmingsplan de uitbreiding van een reeds fysiek bestaand agrarisch aanverwant bedrijf mogelijk maken in het landelijk gebied, mits:
 - a de noodzaak tot uitbreiding gemotiveerd is aangetoond, en;
 - b buitenopslag buiten het bouwvlak wordt verboden.
- 2 In afwijking van artikel 5a en artikel 5c kan een bestemmingsplan een nieuw bouwperceel voor de verplaatsing van een reeds fysiek bestaand agrarisch aanverwant bedrijf mogelijk maken in het landelijk gebied mits:
 - a de noodzaak tot verplaatsing gemotiveerd is aangetoond;
 - b er geen reëel alternatief beschikbaar is op een bedrijventerrein in de regio;
 - c er geen geschikte vrijkomende agrarische bouwpercelen beschikbaar zijn, en;
 - d buitenopslag buiten het bouwvlak wordt verboden.
- 3 Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en tweede lid voorziet in een bouwperceel van maximaal 2 hectare.
- 4 Op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en het tweede lid is artikel 15 van toepassing.

Artikel 18 Recreatiewoningen

- 1 Een bestemmingsplan voorziet niet in de mogelijkheid van permanente bewoning van recreatiewoningen en stacaravans.
- 2 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een bestaand bedrijfsmatig geëxploiteerd complex van recreatiewoningen stelt regels ter waarborging van een bedrijfsmatige exploitatie van het complex.
- 3 Een bestemmingsplan dat –na toepassing van artikel 5a of artikel 5c– de oprichting van een nieuw complex van recreatiewoningen mogelijk maakt, stelt regels ter waarborging van een bedrijfsmatige exploitatie van het complex en het voorkomen van permanente bewoning van de recreatiewoningen.
- 4 Bestemmingsplannen, waarin bestaande recreatieparken, liggend in of tegen beschermde natuurgebieden, met een zomer- en winterregeling, moeten deze regeling respecteren en handhaven teneinde de natuur in het winterseizoen de mogelijkheid te geven te herstellen.
- 5 Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing.

DE GROENE RUIMTE

TITEL 1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Artikel 19 Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Voor de gronden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan, als Natuurnetwerk Nederland en als natuurverbindingen, geldt dat:
 - a dat een bestemmingsplan de gronden als 'natuur' bestemt, indien de natuurfunctie reeds is gerealiseerd;
 - b een bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid bevat die bepaalt dat burgemeester en wethouders een bestemming wijzigen in een natuurbestemming vanaf het moment dat:
 - 1° de gronden zijn verworven of ontpacht ten behoeve van het realiseren van de natuurfunctie;
 - 2° een overeenkomst voor functieverandering door middel van particulier natuurbeheer is gesloten; of
 - 3° gedeputeerde staten besluiten dat zij provinciale staten zullen verzoeken om het besluit tot het verzoek tot onteigening aan de Kroon, als bedoeld in artikel 78 van de [Onteigeningswet](#), te nemen en dat ter voorbereiding van dit besluit van provinciale staten, gedeputeerde staten een kopie van hun besluit hiertoe aan burgemeester en wethouders zenden met het verzoek over te gaan tot vaststelling van het wijzigingsplan;
 - c een bestemmingsplan geen bestemmingen en regels bevat die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van de het Natuurnetwerk Nederland en de natuurverbindingen significant aantasten;
 - d een bestemmingsplan het bepaalde in artikel 15 in acht neemt.
- 2 In aanvulling op het eerste lid beschrijft de toelichting van het bestemmingsplan:
 - a de wezenlijke kenmerken en waarden van het desbetreffende deel van het natuurnetwerk Nederland of de natuurverbindingen, zoals aangegeven in het Natuurbeheerplan;
 - b hoe de wezenlijke kenmerken en waarden worden beschermd en;
 - c hoe negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden worden voorkomen.
- 3 In afwijking van het eerste en tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in:
 - a nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten voor zover:
 - 1° er sprake is van een groot openbaar belang;
 - 2° er geen reële andere mogelijkheden zijn en;
 - 3° de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd of;
 - b een activiteit of een combinatie van activiteiten die mede tot doel heeft de kwaliteit of kwantiteit van het Natuurnetwerk Nederland of de natuurverbindingen per saldo te verbeteren.
- 4 In aanvulling op het derde lid:
 - a voldoet het bestemmingsplan aan de ruimtelijke kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 15 en is een bestemmingsplan in overeenstemming met het gestelde in artikel 5a of artikel 5c;
 - b onderdeel a, kan het bestemmingsplan hier alleen in voorzien indien in het bestemmingsplan wordt opgenomen:
 - 1° op welke wijze schade aan het Natuurnetwerk Nederland zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd;
 - 2° hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie als bedoeld onder het vierde lid, onderdeel b sub 1 daadwerkelijk wordt uitgevoerd.
- 5 Voor zover het derde lid, onderdeel a, onder 3 van toepassing is, is artikel 25 niet van toepassing.
- 6 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland of natuurverbindingen wijzigen:
 - a ten behoeve van een verbetering van de samenhang of de planologische inpassing van het Natuurnetwerk Nederland of de natuurverbindingen;

- b ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling; of
 - c ten behoeve van de krachtens het derde lid gestelde regels.
- 7 Een wijziging als bedoeld in het zesde lid is mogelijk voor zover:
- a de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland en de natuurverbindingen worden behouden, en
 - b de oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland ten minste gelijk blijft.
- 8 Gedeputeerde staten kunnen [nadere regels](#) stellen ten aanzien van:
- a de wezenlijke kenmerken en waarden als bedoeld in het tweede lid om deze nader te specificeren of aan te vullen in het belang van de instandhouding en verdere ontwikkeling van de natuurdoelen van het Natuurnetwerk Nederland en de natuurverbindingen,
 - b de wijze waarop compensatie plaatsheeft.

TITEL 2 UNESCO-WERELDERFGOEDEREN VAN UITZONDERLIJKE UNIVERSELE WAARDEN

Artikel 20 UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden

Als erfgoed van uitzonderlijke universele waarden wordt aangewezen:

- a Stelling van Amsterdam;
- b Beemster;
- c Nieuwe Hollandse Waterlinie.

De begrenzing van het Unesco-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden is aangegeven op kaart 5a.

Artikel 21 Kernkwaliteiten uitzonderlijke Universele Waarden UNESCO-erfgoederen

Voor de gronden gelegen binnen de in artikel 20 genoemde erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden dienen in het bestemmingsplan regels te worden opgenomen ten behoeve van het behoud of versterking van de kernkwaliteiten van de erfgoederen van de uitzonderlijke universele waarde, zoals omschreven in de [Leidraad Landschap en Cultuurhistorie](#).

Artikel 22 Ontwikkelingen binnen UNESCO-erfgoederen

- 1 Een bestemmingsplan mag uitsluitend voorzien in nieuwe functies en uitbreiding van de bebouwing van bestaande functies binnen de gebieden als bedoeld in artikel 20 voor zover deze de kernkwaliteiten van de erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde behouden of versterken, als bedoeld in de [Leidraad Landschap en Cultuurhistorie](#) zoals genoemd in artikel 15 en in [bijlage 1](#) bij deze verordening.
- 2 In aanvulling op het gestelde in het eerste lid bevat het bestemmingsplan geen bestemmingen en regels die voorzien in:
 - a een grootschalige stads- of dorpsontwikkelingslocatie of glastuinbouwlocatie dan wel een grootschalig bedrijventerrein of infrastructuurproject;
 - b een project dat, of een activiteit die de uitgewerkte Uitzonderlijke Universele waarden van het Unesco-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden “De Beemster”, “De Stelling van Amsterdam” of de “Nieuwe Hollandse Waterlinie”, aantast of doet verdwijnen.
- 3 Artikel 5a, artikel 5c en artikel 15 zijn van overeenkomstige toepassing.
- 4 In afwijking van het tweede lid, onderdeel a, kan een bestemmingsplan hierin wel voorzien indien:
 - a er sprake is van een groot openbaar belang;
 - b er voldoende maatregelen worden getroffen om de nadelige effecten van de ontwikkeling op het behoud of de versterking van de uitgewerkte kernkwaliteiten te mitigeren of te compenseren;
 - c het bestemmingsplan in overeenstemming is met artikel 5a of artikel 5c;
 - d het bestemmingsplan in overeenstemming is met de kwaliteitseisen zoals opgenomen in artikel 15 van deze verordening en;
 - e er geen reële andere mogelijkheden zijn.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de wijze waarop compensatie als bedoeld in het vierde lid plaatsheeft.

Artikel 23

Vervallen

TITEL 3 BUFFERZONES

Artikel 24 Bufferzones ([klik hier voor toelichting](#))

1. Voor de gebieden die vallen binnen de begrenzing bufferzones op kaart 5b en op de digitale verbeelding ervan, maakt een bestemmingsplan nieuwe bebouwing niet mogelijk voor:
 - a wonen;
 - b detailhandel, bedrijven, dienstverlening en kantoren, anders dan dienstbaar aan dagrecreatie, voor natuurbeheer, waterbeheer, veiligheid, hulpdiensten of voor de levering van gas, water of elektriciteit;
 - c complexen van recreatiewoningen;
 - d grootschalige hotels;
 - e bezoekersintensieve overdekte dagrecreatie, en;
 - f bezoekersintensieve openlucht dagrecreatie.
2. In de gebieden als bedoeld in het eerste lid maakt een bestemmingsplan de bedrijfsmatige opslag van volumineuze goederen in de openlucht anders dan ten behoeve van agrarische bedrijvigheid op een oppervlakte van meer dan 500 m² en anders dan die opslag die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening bij een geldend bestemmingsplan is toegelaten, niet mogelijk.
3. In afwijking van het eerste lid is nieuwe bebouwing voor een restaurant, café, kleinschalig hotel, kampeerbedrijf of zorgboerderij wel toegestaan.
4. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid wordt in het bestemmingsplan en de toelichting daarop aangegeven op welke wijze:
 - a de open en groene ruimte wordt beschermd;
 - b de ruimtelijke kwaliteit wordt beschermd;
 - c de dagrecreatieve functie wordt versterkt, en;
 - d rekening wordt gehouden met de specifieke kernkwaliteiten van de verschillende voormalige Nationale Landschappen;waarbij de ontwikkelingen zijn afgestemd op het aangrenzend stedelijk gebied en de ruimtelijke kwaliteitseisen zoals bedoeld in artikel 15 in acht zijn genomen.
5. In afwijking van het eerste tot en met het vierde lid kan een bestemmingsplan voorzien in:
 - a woningbouw die tot stand komt door toepassing van de Ruimte voor Ruimte-regeling als bedoeld in artikel 16;
 - b nieuwe bebouwing die gekoppeld is aan een substantiële verbetering van in de betreffende bufferzone aanwezige kwaliteiten van natuur, water of landschap of de recreatieve mogelijkheden (rood voor groen), voor zover in een provinciale of intergemeentelijke structuurvisie aanwijzingen zijn gegeven voor de locaties;
 - c bezoekersintensieve overdekte dagrecreatie en voor bezoekersintensieve openlucht dagrecreatie voor zover in een provinciale of intergemeentelijke structuurvisie aanwijzingen zijn gegeven voor de locaties;
 - d een niet-agrarische nevenactiviteit ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van een bedrijf voor grondgebonden landbouw, tuinbouw of veeteelt, of;
 - e woningbouw overeenkomstig de afspraken tussen Rijk en provincie met betrekking tot de "pilot Waterland".
6. In afwijking van het eerste en tweede lid kan een bestemmingsplan wel in de in die leden genoemde ontwikkelingen voorzien, indien:
 - a er sprake is van een groot openbaar belang;
 - b er geen reële andere mogelijkheden zijn en;
 - c de negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.
7. Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing op het vijfde en zesde lid.
8. Voor initiatieven die gelegen zijn in de bufferzone Amstelscheg gelden de karakteristieken en de ontwerpprincipes inzake de samenhang, de ruimtelijke kwaliteit en de identiteit van het landschap, zoals beschreven in het door gedeputeerde staten (nr 2011-6688o) vastgestelde rapport 'Gebiedsperspectief en Beeldkwaliteit Amstelscheg'.
9. Ten aanzien van het zesde lid, onderdeel c, worden maatregelen ter vergroting van de ruimtelijke kwaliteit of ter versterking van de dagrecreatieve functie getroffen.
10. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de wijze waarop compensatie plaatsheeft, teneinde te garanderen dat de ruimtelijke kwaliteit toeneemt en de dagrecreatieve waarde wordt versterkt.

TITEL 4 WEIDVOGELLEEFGEBIEDEN

Artikel 25 Weidevogelleefgebieden ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebieden, zoals op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven, voorziet niet in:
 - a de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwblok of een uitbreiding daarvan;
 - b de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
 - c de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaarden;
 - d de mogelijkheid verstorende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
 - e de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.
- 2 In een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid wordt de aanleg van hoog opgaande beplantingen of laanbeplanting afhankelijk gesteld van een aanlegvergunning, als bedoeld in [artikel 3.3. sub a. van de Wet ruimtelijke ordening](#).
- 3 In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan wel voorzien in de in dat lid omschreven ontwikkelingen indien dit geschiedt ten behoeve van:
 - a een ingreep waarvoor geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en waarmee bovendien een groot openbaar belang wordt gediend;
 - b woningbouw indien er sprake is van de toepassing van de regeling Ruimte voor Ruimte als bedoeld in artikel 16 en waarbij de natuurdoelen leidend zijn;
 - c woningbouw die bijdraagt aan een substantiële verbetering van in de directe omgeving daarvan aanwezige natuurkwaliteiten van het landschap of;
 - d een ingreep die netto geen verstoring van het weidevogelleefgebied geeft.
- 4 In aanvulling op het derde lid kan het bestemmingsplan hier alleen in voorzien indien in het bestemmingsplan wordt opgenomen:
 - 1 op welke wijze schade aan een weidevogelleefgebied zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd;
 - 2 hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie als bedoeld onder a daadwerkelijk worden uitgevoerd;
 - 3 op welke wijze aan het gestelde in artikel 5a of artikel 5c wordt voldaan en;
 - 4 op welke wijze aan de ruimtelijke kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 15 is voldaan.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van de weidevogelleefgebieden wijzigen:
 - a naar aanleiding van recente tellingen van het aantal broedparen;
 - b ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling of;
 - c ten behoeve van de krachtens het derde lid gestelde regels.
- 6 Gedeputeerde staten kunnen [nadere regels](#) stellen ten aanzien van de wijze waarop compensatie plaatsheeft, als bedoeld in het vierde lid onderdelen a en b.

TITEL 5 LANDBOUW

Artikel 26 Agrarische bedrijven in landelijk gebied ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Voor een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied geldt het volgende:
 - a agrarische bebouwing wordt geconcentreerd binnen het bouwperceel;
 - b in afwijking van onderdeel a geldt dat buiten het bouwperceel gaas- en boogkassen kunnen worden toegestaan mits deze na het groeiseizoen worden verwijderd;
 - c ten behoeve van een volwaardig agrarisch bedrijf is maximaal één agrarische bedrijfswoning toegestaan. Het bestemmingsplan kan met een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 3.6 van de wet, één extra bedrijfswoning mogelijk maken mits dit noodzakelijk is voor het toezicht op de bedrijfsvoering en de betreffende gronden niet zijn gelegen in een glastuinbouwconcentratiegebied of een tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan;
 - d een agrarisch bouwperceel heeft een omvang van maximaal 2 hectare;
 - e in afwijking van onderdeel d kan een agrarisch bouwperceel een omvang van meer dan 2 hectare hebben, mits de uitbreiding noodzakelijk is voor het primaire productieproces en de uitbreiding geen afbreuk doet aan de landschappelijke waarden van de betreffende omgeving.

- f in de huisvesting van tijdelijke werknemers kan worden voorzien, indien:
 - 1° de huisvestingsvoorziening wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwperceel;
 - 2° de huisvesting plaatsvindt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, en;
 - 3° het een ondergeschikte functie ten opzichte van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft.
- 2 Artikel 15 is van toepassing op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van het bepaalde in het eerste lid, onderdelen e en f.
- 4 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op veenpolderlandschappen bevat geen regels die voorzien in het scheuren van grasland.

Artikel 26a Intensieve veehouderijen ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan bevat geen bestemmingen of regels die voorzien in:
 - a nieuwvestiging van intensieve veehouderijen, al dan niet als neventak;
 - b de herontwikkeling van een bestaand agrarisch bedrijf naar, al dan niet als neventak, intensieve veehouderij.
- 2 Verplaatsing van op 30 november 2011 bestaande intensieve veehouderijen in Noord-Holland wordt niet beschouwd als nieuwvestiging als bedoeld in het eerste lid onder a.
- 3 Voor zover een bestemmingsplan bestemmingen of regels bevat voor bestaande intensieve veehouderijen, al dan niet als neventak, geldt dat bij uitbreiding ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren.

Artikel 26b Bollenteelt ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan bevat uitsluitend bestemmingen of regels die voorzien in het mogelijk maken van grondbewerkingen als bezanden, omzetten en opspuiten ten behoeve van permanente bollenteelt, indien de betrokken gronden zijn gelegen in bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan.
- 2 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op bollenconcentratiegebied maakt de vestiging van een nieuw bollenteeltbedrijf voor permanente bollenteelt of de uitbreiding van een bestaand bollenteeltbedrijf in dit gebied niet onmogelijk.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

Artikel 26c Glastuinbouw ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Nieuwvestiging of verplaatsing van glastuinbouwbedrijven waardoor de totale omvang van het agrarisch bouwperceel meer dan 2 ha gaat bedragen is alleen mogelijk in glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan.
- 2 Uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven waardoor de totale omvang van het agrarisch bouwperceel meer dan 2 ha gaat bedragen, is alleen mogelijk in glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan.
- 3 In afwijking van het tweede lid kan een bestemmingsplan voorzien in de uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf tot een totale omvang van meer dan 2 ha, mits het bedrijf grenst aan bestaand stedelijk gebied, niet grenst aan andere glastuinbouwbedrijven, sprake is van grondgebonden teelt en de uitbreiding leidt tot een verbeterde duurzame bedrijfsvoering, waarbij het bedrijf een aantoonbare duurzame synergie heeft met de aangrenzende stedelijke functies.
- 4 In afwijking van artikel 5c, kan een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan, bestemmingen of regels bevatten voor bedrijven met kassen gericht op zaadveredeling plantenveredeling, scholing en onderzoek.
- 5 In afwijking van artikel 5c, kan een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een glastuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan, bestemmingen of regels bevatten die activiteiten mogelijk maken die niet zijn gelieerd aan glastuinbouw mits deze activiteiten aantoonbaar bijdragen aan de verduurzaming van de aanwezige glastuinbouwbedrijven.
- 6 In afwijking van artikel 26, eerste lid, onder d, geldt geen maximale omvang voor een agrarisch bouwperceel van een glastuinbouwbedrijf in een glastuinbouwconcentratiegebied of tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de digitale verbeelding ervan.
- 7 Indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar het glastuinbouwconcentratiegebied en er op de bestaande locatie geen sprake is van een opvolgend glastuinbouwbedrijf, dient zeker te worden gesteld dat de kassen worden gesloopt.

- 8 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van het glastuinbouwconcentratiegebied en tuinbouwconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

Artikel 26d Zaadveredelingsbedrijven ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan bevat uitsluitend bestemmingen of regels die voorzien in nieuwe zaadveredelingsbedrijven in zaadveredelingsconcentratiegebied, zoals aangeduid op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan.
- 2 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op zaadveredelingsconcentratiegebied maakt de vestiging van een nieuw zaadveredelingsbedrijf in dit gebied niet onmogelijk.
- 3 Een bestemmingsplan voorziet alleen in de uitbreiding van de op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven bestaande zaadveredelingsbedrijven.
- 4 In afwijking van artikel 26, eerste lid, onder d, geldt voor een agrarisch bouwperceel van een zaadveredelingsbedrijf geen maximale omvang.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van zaadveredelingsconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan voorziet slechts in de mogelijkheid dat bestaande agrarische gebouwen op het bouwperceel, inclusief de agrarische bedrijfswooning(en) en uitgezonderd kassen, als nevenfunctie worden gebruikt voor kleinschalige vormen van bijzondere huisvesting, werken, recreatie, gebruiksgerichte paardenhouderij, onzelfstandige detailhandel en zorgfuncties indien:
 - a deze functie de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omringende agrarische bedrijven en de woonfunctie van omringende woningen niet beperkt;
 - b buitenopslag in relatie tot niet-agrarisch gebruik niet is toegestaan buiten het bouwvlak;
 - c deze functie aantoonbaar geen onevenredige verkeersaantrekkende werking heeft en er sprake is van een acceptabele verkeerssituatie;
 - d benodigde parkeerplaatsen op het eigen bouwperceel worden gerealiseerd;
 - e in geval van bijzondere huisvesting uitsluitend sprake is van afhankelijke woonruimten of woningen als onderdeel van zorgfuncties;
 - f in geval van recreatiefuncties permanente bewoning wordt verboden.
- 2 Nieuwbouw ten behoeve van de nevenfuncties als bedoeld in het eerste lid is toegestaan binnen het agrarisch bouwperceel, indien de bestaande bebouwing daarvoor ontoereikend of ongeschikt is.
- 3 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen over de aard en omvang van de in het eerste lid genoemde toegelaten niet-agrarische functies.

Artikel 27 Landbouweffecten ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied gaat vergezeld van een landbouw effect rapportage, indien sprake is van:
 - a een MER-plichtige activiteit als bedoeld in het Besluit MER;
 - b overige ingrepen die een aanzienlijk effect hebben op gronden met een agrarische bestemming, of;
 - c een vermindering van het areaal landbouwgrond met minimaal 100 ha.
- 2 De toelichting van een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat de resultaten van de landbouw effect rapportage en bevat de motivering hoe rekening is gehouden met deze resultaten in de belangenafweging.
- 3 De toelichting van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op landelijk gebied, waarop het eerste lid niet van toepassing is, maar dat een functiewijziging bevat van een agrarische functie naar een niet-agrarische functie bevat een motivering hoe rekening is gehouden met de effecten op de agrarische structuur van het betreffende gebied.
- 4 Het bepaalde in de voorafgaande leden is niet van toepassing op de gronden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan als Natuurnetwerk Nederland of als natuurverbinding.
- 5 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de inhoud van een landbouweffectrapportage als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 28

Vervallen

DE BLAUWE RUIMTE

Artikel 29

Vervallen

Artikel 29a

Vervallen

Artikel 30 Regionale waterkeringen ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Voor zover een bestemmingsplan mede betrekking heeft op regionale waterkeringen, zoals aangegeven op kaart 8 en de digitale verbeelding ervan, voorziet het bestemmingsplan in bescherming van de waterkerende functie door op deze functie toegesneden bestemmingen en regels en voorziet het bestemmingsplan tevens in een vrijwaringzone aan weerszijden van de waterkeringen opdat reconstructies van de waterkeringen niet onmogelijk worden gemaakt. Deze lokaal benodigde vrijwaringzones worden overgenomen van de hoogheemraadschappen.
- 2 Afwijken van de vrijwaringzone, als bedoeld in het eerste lid, is mogelijk indien hierover blijkens de toelichting bij het bestemmingsplan overeenstemming is bereikt tussen betrokken gemeenten, waterbeheerder en provincie.

Artikel 31 Strandzoning ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die nieuwe jaarrond aanwezige gebouwen mogelijk maken in de kustzone zoals aangeduid op kaart 8 en op de digitale verbeelding ervan.
- 2 Van het bepaalde in het eerste lid zijn uitgezonderd jaarrond strandpaviljoens, jaarrond sportpaviljoens, jaarrond reddingsbrigadegebouwen in de als strandzoning aangeduide gebieden op kaart 8 en op de digitale verbeelding daarvan.

ENERGIE

Artikel 32 Windturbines ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken.
- 2 Zolang een bestemmingsplan niet voldoet aan het bepaalde in het eerste lid is het verboden om een of meer windturbines te bouwen of op te schalen tenzij sprake is van:
 - a vervanging van een of meer met vergunning gebouwde windturbines waarbij geen sprake is van verwijdering als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a:
 - 1° buiten het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;
 - 2° door eenzelfde aantal of minder windturbines met eenzelfde, vergelijkbare of geringere ashoogte, rotordiameter en verschijningsvorm en;
 - 3° op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan of;
 - b het bouwen of opschalen van een of meer windturbines:
 - 1° binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;
 - 2° op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan en;
 - 3° voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in het derde lid, onderdelen a. tot en met f.
- 3 In afwijking van het eerste lid mag een bestemmingsplan binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer bestemmingen en regels bevatten die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken voor zover in het bestemmingsplan ten minste regels worden opgenomen met de volgende strekking:
 - a de ashoogte van een windturbine bedraagt minimaal 100 en ten hoogste 120 meter;
 - b binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d draaien de rotorbladen in eenzelfde richting;
 - c binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d hebben windturbines eenzelfde verschijningsvorm;
 - d binnen een lijn of cluster die is aangewezen als testlocatie voor prototypewindturbines bedraagt de rotordiameter ten hoogste 175 meter;
 - e binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d bedraagt de ashoogte ten hoogste 150 meter en;
 - f binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d dan wel binnen een straal van 500 meter van een prototype windturbine als bedoeld in onderdeel d mag een meetmast worden opgericht met een hoogte van ten hoogste 150 meter.
- 4 Binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mag met behulp van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van [artikel 2.12](#), eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3° of tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of beheersverordening wordt afgeweken het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk worden gemaakt, waarbij:
 - a het bouwen of opschalen van één windturbine niet eerder geschiedt dan na verwijdering van ten minste twee andere windturbines op grondgebied van de provincie;
 - b de windturbines in een lijnopstelling worden geplaatst van minimaal zes windturbines;
 - c de rotorbladen van de windturbines binnen een lijnopstelling dezelfde draairichting hebben;
 - d de windturbines binnen een lijnopstelling eenzelfde verschijningsvorm hebben;
 - e de ashoogte van de windturbines maximaal 120 meter bedraagt;

- f de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte vanaf 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van tien procent en de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van twintig procent, met dien verstande dat voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter de afstand tussen het laagste punt van de tip van het rotorblad en maaiveld minimaal 28 meter bedraagt;
 - g de windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen en in geval van bijzondere lokale omstandigheden normen als bedoeld in artikel 3.14a, derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer worden vastgesteld conform de daarvoor gestelde voorschriften in de Provinciale Milieuverordening Noord-Holland;
 - h een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, het Natuurnetwerk Nederland of een natuurverbinding;
 - i een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap en;
 - j de omgevingsvergunning niet tot gevolg heeft dat in totaal meer dan 685,5 Megawatt windenergie op grondgebied van de provincie ruimtelijk wordt mogelijk gemaakt.
- 5 Op het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid is artikel 15 en artikel 15a van overeenkomstige toepassing.
- 6 In afwijking van het vierde lid, onderdeel a, kunnen te verwijderen windturbines gedurende maximaal vijf jaar gelijktijdig met de nieuwe dan wel opgeschaalde windturbines in werking blijven, indien dat vanwege economische uitvoerbaarheid van de onder het vierde lid, onderdeel b, genoemde lijnopstelling noodzakelijk is en met betrekking tot de te verwijderen windturbines een intrekkingbesluit als bedoeld in artikel 2.33 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt overgelegd. De periode van vijf jaar wordt gerekend vanaf het moment dat wordt gestart met de bouw dan wel opschaling van de windturbines.
- 7 Gedeputeerde staten kunnen [nadere regels](#) stellen ten aanzien van het bepaalde in het eerste tot en met het zesde lid.
- 8 Het bepaalde in het eerste tot en met het zevende lid is niet van toepassing op een bestemmingsplan dat voorziet in het bouwen of opschalen van windturbines indien aangetoond kan worden dat:
- a voor 11 april 2011 een vergunningsaanvraag voor het bouwen of opschalen van een of meer windturbines of een verzoek tot het wijzigen van een bestemmingsplan of het vaststellen van een inpassingsplan voor het bouwen of opschalen van een of meer windturbines is ingediend bij het bevoegd gezag;
 - b een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, het Natuurnetwerk Nederland of een natuurverbinding;
 - c een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap;
 - d de afstand tussen een windturbine en een gevoelige bestemming minimaal vier maal de ashoogte en minimaal 300 meter bedraagt en;
 - e de bepalingen van artikel 15 en artikel 15a in acht zijn genomen.

Artikel 32a Opstellingen voor zonne-energie

- 1 In het landelijk gebied kan de oprichting van een of meer opstellingen voor zonne-energie uitsluitend mogelijk worden gemaakt met behulp van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van [artikel 2.12](#), eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of beheersverordening wordt afgeweken.
- 2 Het is niet toegestaan om de oprichting van een of meer opstellingen voor zonne-energie als bedoeld in het eerste lid mogelijk te maken in het landelijk gebied op gronden die zijn aangemerkt als:
- a Natuurnetwerk Nederland en natuurverbinding, als bedoeld in artikel 19;
 - b erfgoed van uitzonderlijke universele waarden de Stelling van Amsterdam, als bedoeld in artikel 20, aanhef en onder a;
 - c bufferzones, als bedoeld in artikel 24, of;
 - d weidevogelleefgebieden, als bedoeld in artikel 25.
- 3 Aan de omgevingsvergunning als bedoeld in het eerste lid worden in ieder geval de volgende voorwaarden verbonden:
- a de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die maximaal 25 jaar bedraagt;
 - b na het verstrijken van die bepaalde termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd, en;
 - c voor het gestelde onder b wordt financiële zekerheid gesteld.

- 4 In afwijking van het eerste tot en met derde lid kan een bestemmingsplan voorzien in bestemmingen en regels die het oprichten van een of meer opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied mogelijk maken op gronden met nutsvoorzieningen, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit, of infrastructuur voor weg, spoor, water en vliegverkeer, indien de reeds bestaande functie tevens wordt gehandhaafd.
- 5 Op het bepaalde in het eerste en het vierde lid is artikel 15 en artikel 15a van overeenkomstige toepassing.
- 6 Gedeputeerde Staten stellen in ieder geval [nadere regels](#) over de locatie, omvang en inpassing van een opstelling voor zonne-energie als bedoeld in het eerste lid. Voor het overige kunnen gedeputeerde staten nadere regels stellen.

Artikel 33 Energie en duurzaam bouwen

- 1 Bestemmingsplannen voor woningbouw, renovatie, (herstructurering) bedrijventerreinen, kantoorlocaties en glastuinbouw dienen te beschrijven op welke wijze invulling wordt gegeven aan energiebesparing en inzet van duurzame energiebesparing en inzet van duurzame energie, waaronder mede wordt verstaan het gebruik van restwarmte, Warmte Koude Opslag en aardwarmte, zonne-energie, biomassa.
- 2 Een nieuwe stedelijke ontwikkeling dient aan eisen van duurzaam bouwen te voldoen.

HARDHEIDSCLAUSULE

Artikel 34 Ontheffing ([klik hier voor toelichting](#))

Gedeputeerde staten kunnen op aanvraag van burgemeester en wethouders een ontheffing als bedoeld in [artikel 4.1a](#) van de wet verlenen van artikel 5 tot en met artikel 33 van deze verordening voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen. In voorkomende gevallen worden provinciale staten vooraf geïnformeerd over het voornemen van gedeputeerde staten om ontheffing te verlenen.

Artikel 35 Voorschriften aan ontheffing ([klik hier voor toelichting](#))

Gedeputeerde staten kunnen aan de ontheffing als bedoeld in artikel 34 voorschriften verbinden indien de betrokken provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken.

Artikel 36 Inhoud aanvragen om ontheffing ([klik hier voor toelichting](#))

Een aanvraag om een ontheffing bevat in ieder geval:

- a een beschrijving van de redenen waarom de ontheffing wordt gevraagd;
- b een beschrijving van de mogelijke gevolgen van de ontheffing voor het belang dat beschermd wordt door de bepaling waarvan ontheffing wordt gevraagd;
- c een of meer kaarten op een zodanige schaal of de digitale verbeelding ervan dat een duidelijk beeld wordt verkregen van de plaats waarop de ontheffing betrekking heeft.

Artikel 37 Bij beslissing op aanvraag te betrekken provinciaal beleid ([klik hier voor toelichting](#))

Gedeputeerde staten houden bij de beslissing op de aanvraag om ontheffing ten minste rekening met de geldende [Provinciale Structuurvisie](#), respectievelijk de door gedeputeerde staten vastgestelde uitwerkingen daarvan.

Artikel 38 ([klik hier voor toelichting](#))

Vervallen

Artikel 39 Weigering ontheffing ([klik hier voor toelichting](#))

Gedeputeerde staten verlenen geen ontheffing indien door het stellen van beperkingen of voorschriften niet voldoende kan worden tegemoetgekomen aan de belangen die de bepaling waarvan ontheffing is aangevraagd, beoogt te beschermen.

Artikel 40 Intrekken ontheffing ([klik hier voor toelichting](#))

Gedeputeerde staten kunnen - anders dan op aanvraag - een ontheffing geheel of gedeeltelijk intrekken indien:

- a de ontheffing is gebaseerd op onjuiste of onvolledige gegevens;
- b door de aanvrager wordt gehandeld in strijd met of in afwijking van de bij de ontheffing gegeven voorschriften;

Artikel 41 Vervallen ontheffing ([klik hier voor toelichting](#))

Een verleende ontheffing vervalt indien niet binnen twee jaar na het verlenen van de ontheffing een bestemmingsplan is vastgesteld met gebruikmaking van de ontheffing.

Artikel 42 Termijn beslissing op ontheffing ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Gedeputeerde staten beslissen binnen 12 weken nadat de aanvraag om ontheffing is ontvangen op het verzoek om ontheffing.

- 2 Indien gedeputeerde staten niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn kunnen beslissen, delen zij dit aan de aanvrager van de ontheffing mede onder vermelding van de termijn waarbinnen de beslissing wel tegemoet kan worden gezien.

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 43 Technische correctie van begrenzingen

Gedeputeerde staten zijn bevoegd kennelijke onjuistheden in de begrenzing van gebieden in de bij deze verordening behorende kaarten of op de digitale verbeelding ervan te wijzigen.

Artikel 44 Aanpassing termijn bestemmingsplannen ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 Een bestemmingsplan anders dan een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid, is uiterlijk tien jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening, of zoveel eerder als het bestemmingsplan ingevolge artikel 3.1, tweede lid, van de wet is aangepast, in overeenstemming met deze verordening vastgesteld.
- 2 Gedeputeerde staten nemen geen verzoek tot ontheffing in overweging dat gebaseerd is op een verouderd bestemmingsplan. Indien provinciale belangen beschermd dienen te worden, die niet in het verouderde bestemmingsplan zijn geborgd, neemt de provincie indien nodig de verantwoordelijkheid van gemeenten over door middel van een inpassingsplan.

Artikel 45

Vervallen

Artikel 46 Intrekking

De Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie wordt ingetrokken.

Artikel 46a Overgangsrecht ([klik hier voor toelichting](#))

- 1 De verordening zoals die gold vóór 1 mei 2018 blijft van toepassing ten aanzien van een bestemmingsplan, een wijzigingsplan of een uitwerkingsplan waarvan het ontwerp voor dit tijdstip ter inzage is gelegd, met dien verstande dat het besluit omtrent vaststelling binnen 2 jaar na dit tijdstip wordt genomen.
- 2 De verordening zoals die gold vóór 1 mei 2018 blijft van toepassing ten aanzien van een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 3, waarvan de aanvraag vóór dit tijdstip is ingediend, met dien verstande dat de vergunning binnen 2 jaar na dit tijdstip wordt verleend.

Artikel 47 Inwerkingtreding ([klik hier voor toelichting](#))

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 48 Naamgeving PRV

Deze verordening wordt aangehaald als: Provinciale Ruimtelijke Verordening.

ALGEMENE TOELICHTING RUIMTELIJKE VERORDENING

Korte voorgeschiedenis

In juni 2010 werd de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) vastgesteld. Deze is sindsdien een aantal keren gewijzigd (zie het chronologische overzicht op pagina 3). Bij de vijfde wijziging, vastgesteld op 3 februari 2014, is besloten om de PRVS opnieuw vast te stellen om te voorkomen dat er een stapeling van toelichtingen zou ontstaan. Ook was het daardoor mogelijk om de naam van de PRVS te veranderen in Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV): deze benaming sluit beter aan bij overige provinciale verordeningen en door de term Structuurvisie te laten vervallen is verduidelijkt dat de verordening een zelfstandig document is en dat, in tegenstelling tot de [Structuurvisie Noord-Holland 2040](#), de verordening een bindend document is.

Er is bij de overgang van PRVS naar PRV en bij de nadien doorgevoerde wijzigingen ervoor gekozen de artikelen niet te vernummeren. Artikelen hebben dus zoveel mogelijk nog de nummers van de oude PRVS. Waar artikelen zijn verdwenen staat nu een streepje.

Context van de Ruimtelijke Verordening

Wettelijke context

Op 1 juli 2008 is de [Wet ruimtelijke ordening \(Wro\)](#) in werking getreden. De bevoegdheden voor Rijk, provincies en gemeenten zijn fundamenteel gewijzigd, voor zowel beleidsvorming als voor de uitvoering. Voor de provincies komt de stelselwijziging er kortweg op neer dat het streekplan de status heeft gekregen van structuurvisie en daarmee een zelfbindend beleidsdocument is geworden (dus niet meer bindend voor gemeenten). Ook de goedkeuringsvereiste door gedeputeerde staten voor gemeentelijke bestemmingsplannen is komen te vervallen: gemeenten zijn ervoor verantwoordelijk dat het bestemmingsplan voldoet aan het provinciale beleid. Daarnaast heeft de provincie een aantal instrumenten gekregen waardoor zij zelf haar belangen pro-actief kan borgen en verwezenlijken. Deze staan beschreven in de Provinciale Structuurvisie, hoofdstuk 7.

Op Rijksniveau is het geldende beleid uit de Nota Ruimte – voor zover daartoe geschikt – beleidsneutraal neergelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), ofwel Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Ruimte. Dit geldt ook voor een aantal belangen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Hierin zijn de Rijksbelangen juridisch geborgd. In het Barro worden algemene regels gesteld die rechtstreeks doorwerken in bestemmingsplannen en zich daarmee dus richten op de gemeenteraden. Naast het Barro bevat [artikel 3.1.6](#) van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) regels op Rijksniveau ten aanzien van de toelichting en onderbouwing van bestemmingsplannen. Hierbij is met name de Ladder voor duurzame verstedelijking specifiek van belang, gelet op de samenhang met artikel 5a van deze verordening.

De wetgever geeft de provincie de ruimte om, daar waar nodig en noodzakelijk, regels te stellen teneinde de provinciale belangen zoals omschreven in de Structuurvisie Noord-Holland 2040, juridisch te borgen. Hiertoe heeft de provincie de Provinciale Ruimtelijke Verordening vastgesteld.

Provinciale context

In de Structuurvisie (2010) staan de drie provinciale hoofdbelangen geformuleerd, met daaruit voortvloeiende deelbelangen. Er staat in welke beleidsdoelen de provincie voor deze belangen heeft en met welke instrumenten zij deze doelen wil bereiken (hoofdstuk 7 van de structuurvisie). Eén van die instrumenten is de Ruimtelijke Verordening. De structuurvisie is zelfbindend; de Provinciale Ruimtelijke Verordening is bindend voor gemeenten en derden.

Relatie met Omgevingswet, -visie en -verordening

De Omgevingswet is in 2016 in het Staatsblad verschenen, maar nog niet in werking getreden. De verwachte inwerkingtreding is 1 januari 2021. De Omgevingswet integreert een groot deel van de wetgeving op het gebied van ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Eén van de kerninstrumenten van de Omgevingswet is de Omgevingsvisie. De huidige wettelijk verplichte provinciale plannen (Structuurvisie, het Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan, het Milieubeleidsplan en de Watervisie) komen te vervallen en gaan op in één integrale omgevingsvisie voor de fysieke leefomgeving met onderliggende programma's. De planning is gericht op vaststelling van de Omgevingsvisie door PS in november 2018. De Omgevingsverordening, die de komende tijd in samenhang met de Omgevingsvisie en in samenspraak met onze partners wordt opgesteld, zorgt waar nodig voor juridische doorwerking van de visie. Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet, worden na vaststelling van de Omgevingsvisie voorstellen gedaan aan Provinciale Staten met betrekking tot de overgangperiode tot aan de invoering van de Omgevingswet.

Uitgangspunt daarbij is toe werken naar een eerste integrale Omgevingsverordening, gebaseerd op de huidige wetgeving, die na vaststelling van de Omgevingsvisie in procedure zal worden gebracht.

Vooruitlopend op bovenstaande transitie richting Omgevingsverordening vinden GS het belangrijk dat de PRV actueel en kloppend is. Daarom wordt de PRV nog gewijzigd, ook al wordt er tegelijkertijd gewerkt aan de Omgevingsvisie en -verordening. In de Startnotitie Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 is wel vastgelegd dat de actualisering van de PRV zich beperkt tot de hoogst noodzakelijke aanpassingen die niet kunnen wachten tot de omgevingsvisie. Onderwerpen en inzichten die niet noodzakelijkerwijs in deze actualisering meegenomen hoeven te worden, krijgen een plek in het proces naar de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening.

Rechtstreeks werkende bepalingen

In de Provinciale Verordening zijn geen rechtstreeks werkende bepalingen opgenomen met uitzondering van artikel 32 lid 2. Dit artikel bevat het beleid rond wind op land. Door het opnemen van rechtstreeks werkende regels moeten gemeenten na inwerkingtreding van de verordening vergunningaanvragen toetsen aan de desbetreffende voorschriften uit de verordening (artikel 32 lid 2). De wettelijke basis daarvoor is neergelegd in de [Wet algemene bepalingen omgevingsrecht \(Wabo\)](#).

Reikwijdte

De Ruimtelijke Verordening richt zich op bestemmingsplannen, beheersverordeningen, wijzigings- en uitwerkingsplannen en omgevingsvergunningen waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan ([artikel 2.12 lid 1 onderdeel a onder 2 en 3 Wabo](#)). Hierbij gaat het om algemene regels omtrent de inhoud. Uiteraard moet het provinciale belang de inzet van de verordening altijd rechtvaardigen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1 Algemene bepalingen (klik hier voor het artikel)

In het eerste lid van artikel 1 is bepaald wat onder bestaande bebouwing en functies moet worden verstaan. In het tweede lid van artikel 1 is omschreven wat we onder nieuwe bebouwing en functies moet worden verstaan. Het onderscheid tussen nieuw en bestaand is van belang omdat de verordening bestaande functies en bebouwing en juridisch-planologische rechten respecteert.

Nadrukkelijk is bepaald dat vervanging van rechtmatig aanwezige bebouwing door bebouwing van gelijke aard, omvang en karakter wordt aangemerkt als bestaande bebouwing. Vervangende nieuwbouw op (nagenoeg) dezelfde locatie, met (nagenoeg) dezelfde omvang en met voortzetting van het huidige gebruik, is bijvoorbeeld dus geen nieuwe bebouwing, maar wordt aangemerkt als bestaand.

Artikel 2 Begripsbepalingen (klik hier voor het artikel)

In artikel 2 zijn omschrijvingen van begrippen opgenomen die in de diverse bepalingen in de verordening worden gehanteerd en waarvan een goede omschrijving nodig is voor de toepasbaarheid van deze bepalingen.

Artikel 3 Toepasselijkheid (klik hier voor het artikel)

De verordening is van toepassing op bestemmingsplannen, beheersverordeningen, wijzigings- en uitwerkingsplannen en omgevingsvergunningen waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplannen als bedoeld in [artikel 2.12](#) lid 1 onderdeel a onder 3 of lid 2 van de Wabo. De PRV is ook van toepassing op artikel 4 van [Bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht \(Bor\)](#). Dat artikel bevat een lijst met gevallen die met een lichte procedure (8 weken) mogelijk gemaakt kunnen worden. Bij het beoordelen van aanvragen van omgevingsvergunningen voor gevallen die in dit artikel genoemd worden, moet het bevoegd gezag de verordening in acht nemen.

Zie ook: [handreiking uitzonderingen](#)

Artikel 5a Nieuwe stedelijke ontwikkeling

Artikel 5a sluit aan op de wettelijk verplichte toepassing van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking, zoals vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

In deze versie van de PRV zijn eerdere regels over het aantonen nut en noodzaak (Laddertrede 1) en het benutten van binnenstedelijke mogelijkheden van de betreffende marktregio (Laddertrede 2) uit de PRV gehaald, omdat het al bij wet is geregeld in [artikel 3.1.6](#) van het Bro.

Door het uit de PRV halen van regels die samenvallen met de Ladderregels in het Bro komt het accent in de PRV te liggen op datgene wat niet in de wet is vastgelegd. Dat zijn de regionale afspraken. Al eerder zijn in de PRV voor woningbouw regionale afspraken in de [Regionale Actie Programma's \(RAP's\)](#) verplicht gesteld en zijn voor [detailhandel](#) regionale visies verplicht.

Lid 1

De regionale afspraken betreffen nieuwe stedelijke ontwikkelingen van woningbouw, [bedrijventerreinen en kantoorlocaties](#), detailhandel en overige stedelijke voorzieningen.

Zie ook: [handreiking verblijfsrecreatie](#)

Regionale afstemming staat centraal

Omdat het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) via de Ladder voor duurzame verstedelijking (Ladder) al regels stelt over 1) aantonen nut en noodzaak en 2) onderzoeken van binnenstedelijke mogelijkheden, zijn deze regels niet meer in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) opgenomen.

Daarmee komt de regionale afstemming in de PRV centraal te staan als het gaat om nieuwe stedelijke

ontwikkelingen. Regionale afstemming is niet in het Bro via de Ladder geregeld en blijft daarom in de PRV gehandhaafd.

Evenals de Ladder gaat de PRV uit van een 'ja, mits' voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen.

Verantwoordelijkheid en afwegingsruimte ligt bij de regio

De gemeenten in de regio moeten het gezamenlijk eens worden over de gemeentegrens overschrijdende nieuwe stedelijke ontwikkelingen. De verantwoordelijkheid en de afwegingsruimte liggen bij de regio. Dit is in lijn met de gedachte van de Omgevingswet, waarbij de verantwoordelijkheid zo decentraal mogelijk wordt belegd.

De regionale afspraken worden bij voorkeur op visie- en programmaniveau gemaakt, zodat wordt voorkomen dat pas in een laat planstadium, bijvoorbeeld bij het voorontwerp van een bestemmingsplan duidelijk wordt of wordt voldaan aan de wetgeving.

De regionale afspraken en de daaruit voortvloeiende bestemmingsplannen horen uiteraard 'ladderproof' te zijn.

Wat is de regio?

Bij de Ladder wordt onder de regio verstaan het 'marktgebied' of 'verzorgingsgebied' van de betreffende nieuwe stedelijke ontwikkeling. De inhoudelijke onderbouwing van een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet zich dus richten op het markt- of verzorgingsgebied.

De gemeenten overleggen in de regio over bovenlokale of regionale stedelijke ontwikkelingen en maken daar bestuurlijke afspraken in regionaal verband over.

Voor de besluitvorming over regionale afspraken wordt daarom in eerste instantie de bestuurlijke regio-indeling aangehouden, zoals die gelden voor de Regionale Actie Programma's woningbouw.

De provincie staat open voor andere indelingen indien dit beter werkbaar is.

Regio- en provinciegrensoverschrijdende nieuwe stedelijke ontwikkelingen

Bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen die de grens van een regio overschrijden heeft de provincie de rol van intermediair tussen de regio's. Dat geldt ook voor provinciegrensoverschrijdende nieuwe stedelijke ontwikkelingen.

Naast artikel 5a zijn ook andere artikelen van de PRV van belang

De regionale afspraken moeten dus voldoen aan de vereisten van de Ladder, maar ook aan de andere artikelen van de PRV. Als er geen binnenstedelijke mogelijkheden zijn in de marktregio of het verzorgingsgebied dan kan buiten bestaand stedelijk gebied (BSG) naar een locatie worden gezocht.

Echter, niet elke uitbreidingslocatie buiten BSG in het landelijk gebied is mogelijk door bijvoorbeeld landschappelijke beschermingsregimes of milieubelemmeringen, zoals artikel 19 Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen, artikel 24 Bufferzones of artikel 25 Weidevogelleefgebieden.

Als aan artikel 5a is voldaan, dan is bij een nieuwe stedelijke ontwikkeling buiten BSG in ieder geval artikel 15 'Ruimtelijke kwaliteit' van toepassing.

Lid 2

Voor het borgen van het provinciale hoofdbelang van duurzaam ruimtegebruik worden aan de regionale afspraken via [nadere regels](#) inhoudelijke en procedurele voorwaarden gesteld.

Deze regels zorgen er voor dat vooraf duidelijk is waaraan de regionale afspraken moeten voldoen. De regels voor woningbouw, bedrijventerreinen en kantoorlocaties, detailhandel overige stedelijke voorzieningen worden niet meer via de PRV geregeld, maar via nadere regelgeving. Het gaat bijvoorbeeld om de regels voor het opstellen van een Regionaal Actie Programma (RAP) Woningbouw en de regionale detailhandelsvisie. De nadere regelgeving betreffen alle nieuwe stedelijke ontwikkelingen met gemeentegrensoverschrijdende consequenties.

Voordat GS nadere regels of wijzigingen daarvan vaststellen, zullen GS de regio's daarover consulteren.

Artikel 5b Detailhandel

De provincie stelt enkele specifieke regels over de locatie van detailhandel, die niet voor andere stedelijke ontwikkelingen gelden. Om die reden staan de regels lid 1 en lid 2 in dit artikel.

In artikel 5a 'Nieuwe stedelijke ontwikkeling' lid 1 zijn algemene regels opgenomen die ook voor detailhandel gelden.

Artikel 5c Kleinschalige ontwikkeling

Dit artikel regelt verstedelijking die zodanig beperkt van omvang is dat deze niet Ladderplichtig is.

Lid 1

De gedachte achter artikel 5c is dat voor een kleinschalige ontwikkeling, zoals bijvoorbeeld enkele woningen, altijd ruimte is te vinden binnen bestaand stedelijk gebied.

Artikel 5c voorkomt dat voor bijvoorbeeld een enkele woning er landelijk gebied (weiland) wordt opgeofferd. Dit artikel gaat niet over agrarische bouwpercelen; zie daarvoor artikel 17 en 26. Artikel 5c is in lijn met de toepassing van artikel 17 waar bij de beëindiging van een agrarisch bedrijf 'het niet sluipenderwijs mag leiden tot nieuwe burgerwoningen' in het landelijk gebied.

Wel kan via artikel 17 in de bestaande bebouwing van een voormalig agrarisch bedrijf het mogelijk worden gemaakt een bedrijfswoning om te zetten naar een burgerwoning.

Lid 2

Het bestaande bouwblok (feitelijk en legaal aanwezig en nog bestaande planologische ruimte) is uitgangspunt bij dit artikel.

Om maatwerk mogelijk te maken is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen, waardoor op het perceel buiten het bestaande bouwblok kan worden gebouwd, mits het bouwoppervlak niet toeneemt.

Uiteraard met behoud van minimaal dezelfde ruimtelijke kwaliteit. Het is echter aan de gemeente om daar op toe te zien.

Lid 3

Er zijn meer artikelen in de Provinciale Ruimtelijke Verordening opgenomen, die regels stellen over kleinschalige ontwikkelingen, zoals artikel 13a Nieuwe landgoederen, artikel 16 Ruimte voor Ruimte, artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen, artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven en artikel 24 Bufferzones (lid 5).

Door het opnemen van lid 3 als afwijkingsmogelijkheid behouden andere artikelen hun werking.

Artikel 5d Transformatie glastuinbouw

In de PRV wijziging per 1 maart 2017 is het landelijke BSG begrip geïntroduceerd. De jurisprudentie over dit begrip leidt ertoe dat glastuinbouw in bepaalde situaties als BSG moet worden beschouwd. Om te voorkomen dat hierdoor een onbedoelde inhoudelijke wijziging van de verordening ontstaat, is in sub a van deze bepaling geregeld dat transformatie van glastuinbouwbedrijven alleen mogelijk is als toepassing kan worden gegeven van al bestaande mogelijkheden in de PRV. Daarnaast biedt sub b de mogelijkheid om transformatie van glastuinbouw te realiseren indien die past binnen de schriftelijke regionale afspraken die door de Stuurgroep Greenport Aalsmeer worden gemaakt. Daarnaast wordt artikel 5a (nieuwe stedelijke ontwikkeling in overeenstemming met regionale afspraken) toegevoegd aan dit artikel, omdat gelet op de grootte van bestaande glastuinbouwbedrijven het kan voorkomen dat een transformatie ook qua omvang leidt tot een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Met deze regeling maakt het dus niet uit of glastuinbouw als BSG moet worden gezien of niet.

Glastuinbouwconcentratiegebieden zijn uitgesloten van de mogelijkheid tot transformatie. Voor deze glastuinbouwconcentratiegebieden is het beleid immers gericht op continuering van de glastuinbouw.

Artikel 5e Woningen binnen de 20 Ke-contour

In dit artikel wordt bepaald dat binnen de 20 Ke-contour enkel binnen bestaand stedelijk gebied, nieuwe woningen mogelijk mogen worden gemaakt. Met het bestaand stedelijk gebied wordt bedoeld het bestaand stedelijk gebied als bedoeld in [artikel 1.1.1](#), eerste lid, aanhef en onder h, van het Besluit ruimtelijke ordening. Een uitzondering op deze regel geldt voor woningbouw die tot stand komt met toepassing van de Ruimte voor Ruimte-regeling als bedoeld in artikel 16. Het is vanwege haar doelstelling, het mogelijk maken van het opruimen van storende bebouwing van agrarische bedrijven in ruil voor het bouwen van één of meer compensatiewoningen in het buitengebied, wenselijk dat dit instrument ook binnen de 20 Ke-contour kan blijven functioneren. Tweede categorie uitzonderingen zijn functiewijzigingen naar wonen op Voormalig Agrarisch Bouwpercelen als bedoeld in artikel 17. Ook deze specifieke categorie huisvesting, waarbij moet worden gedacht aan afhankelijke woonruimte ten behoeve van mantelzorg of andere specifieke doelgroepen, dient te blijven functioneren binnen de 20 Ke-contour. Ook woningen die mogelijk zijn op grond van de

regeling voor nieuwe landgoederen (artikel 13a) en de regeling voor bedrijfswoningen (artikel 26, eerste lid onder c) zijn binnen de 20 Ke-contour mogelijk. Naar aanleiding van de inwerkingtreding van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol op 1 januari 2018 zijn daaraan toegevoegd woningen die mogelijk zijn op grond van de regeling voor kleinschalige ontwikkelingen (artikel 5c). Ook die woningen kunnen dus mogelijk worden gemaakt binnen de 20 Ke-contour. Gelet op artikel 2.2.1 e, vijfde lid, van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol is de in onderdeel b genoemde datum van 1 maart 2017 ten aanzien van verleende verklaringen van geen bezwaar (vvgb) ex artikel 8.9 van de Wet luchtvaart vervallen. In het algemeen geldt nu dus dat woningbouwontwikkelingen waarvoor een vvgb is verleend, worden gerespecteerd.

Toegevoegd is voorts de uitzonderingscategorie voor woningbouwontwikkelingen binnen de verstedelijkingslocaties als bedoeld in artikel 2.2.1e, derde lid, Luchthavenindelingbesluit Schiphol (tweede lid, onderdeel c). Ook deze ontwikkelingen kunnen mogelijk worden gemaakt binnen de 20 Ke-contour. Voor Noord-Holland gaat het daarbij om de locatie Hoofddorp Zuidrand.

In het derde lid wordt voorgeschreven dat er bij plannen voor nieuwe woningen binnen de 20 Ke contour altijd een integrale ruimtelijke afweging dient plaats te vinden waarbij luchtvaartgeluid expliciet wordt afgewogen in een bestemmingsplan. Met artikel 5d wordt bewerkstelligd dat bij de juridisch-planologische besluitvorming tot toevoeging van woningen voor zover gelegen binnen de 20 Ke-contour, het bevoegd gezag zich nadrukkelijk rekenschap geeft van de geluidsaspecten die samenhangen met deze ligging. Daar de provincie het wenselijk acht vast te leggen op wijze zij haar toezichhoudende bevoegdheden ten aanzien van dit artikel toepast, is de beleidsregel 'wonen en vliegen 20 Ke-contour Schiphol' vastgesteld. De beleidsregel sluit aan op de binnen de BRS (Bestuurlijke Regie Schiphol) overeengekomen aanpak, waarvan is afgesproken dat ook de 20 Ke-gemeenten deze aanpak zullen verankeren in een door de Raad vast te stellen algemene regel.

Dit artikel moet worden gelezen in samenhang met het Luchthavenindelingbesluit Schiphol (LIB), dat de ruimtelijke regels op rijksniveau bevat in verband met luchthaven Schiphol. Artikel 2.2.1d van het LIB bepaalt dat binnen de 20 Ke-contour (daar: 'Afwegingsgebied geluid en externe veiligheid LIB 5 Schiphol') geen nieuwe woningbouwlocaties zijn toegestaan buiten bestaand stedelijk gebied. Deze regel is er op gericht om enerzijds buitenstedelijk voldoende ruimte te laten voor de ontwikkeling van Schiphol en anderzijds binnenstedelijk (woningbouw)ontwikkelingen mogelijk te maken. Dit sluit aan bij het gehanteerde principe om zo min mogelijk over dichtbebouwd stedelijk gebied te vliegen. Het Rijkskader laat de provincie afwegingsruimte om beperkt één of enkele woningen in het buitengebied toe te staan. Dit artikel geeft daaraan invulling. Het Rijk blijft, zoals ook geregeld in lid 1 sub b en c, bevoegd als het gaat om een uitbreiding of ontheffing van het 20 Ke-beleid inzake woningbouwlocaties buiten BSC, zoals de verstedelijkingslocaties als bedoeld in artikel 2.2.1e lid 3 en de Verklaring van Geen Bezwaar op grond van artikel 2.2.1e lid 5 LIB.

Voor een aantal aspecten van het thema 'Wonen-Vliegen' in SMASH geldt dat zij niet in deze ruimtelijke verordening geregeld kunnen worden. Het gaat dan om een vroegtijdige en juiste informatievoorziening aan potentiële en nieuwe bewoners, middels toezicht op- en het actief bijdragen aan deze informatie, al dan niet in combinatie met kettingbedingen. Dit in het kader van het dragen van volle verantwoordelijkheid voor de gemeentelijke besluitvorming, ook met oog op mogelijke klachten in de toekomst.

Artikel 8 Aardkundige waarden

Het beleid voor aardkundige waarden kent twee, deels geografisch overlappende, kwalificaties van gebieden: aardkundig waardevolle gebieden en aardkundige monumenten. Het beleid voor aardkundige waarden is deels in het milieu- en deels in het ruimtelijke ordeningsrecht verankerd. De aardkundige monumenten worden beschermd via hoofdstuk 6 van de Provinciale Milieuverordening (PMV); aardkundig waardevolle gebieden via artikel 8 in de PRV.

Om de bescherming van de aardkundige monumenten via de PMV beter voor het voetlicht te krijgen, is artikel 8 aangevuld met een verwijzing naar de PMV. Daarnaast worden de aardkundig waardevolle gebieden en monumenten beschreven in de nieuwe Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, hetgeen ook bijdraagt aan meer aandacht voor het in stand houden van deze gebieden bij nieuwe ontwikkelingen.

Artikel 8a Overstromingsrobuust inrichten

Voorheen werd in dit artikel aan gemeenten gevraagd om voor alle type ontwikkelingen in bestemmingsplannen inzicht te geven in de risico's van en bij overstroming en de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om deze risico's te voorkomen of te beperken. Het nieuwe artikel 8a is specifiek geformuleerd: het richt zich alleen op vitale en kwetsbare functies, omdat de maatschappelijke gevolgen van een overstroming op deze

functies, erg groot kunnen zijn en gevolgen kunnen hebben voor het gebied dat overstroomt maar ook ver daarbuiten. Voor overige ruimtelijke projecten of plannen (niet-vitale of niet-kwetsbare functies), zowel binnendijks als buitendijks, heeft de gemeente een eigen verantwoordelijkheid.

De motivering wordt niet alleen gevraagd bij bestemmingsplannen die nieuwbouw ten behoeve van vitale of kwetsbare functies mogelijk maken, maar ook bij bestemmingsplannen die herstructurering van of transformatie naar vitale of kwetsbare functies mogelijk maken, zoals de wijziging van de functie van een bestaand gebouw naar een vitale of kwetsbare functie.

In artikel 2 (begripsbepalingen) is het begrip vitale of kwetsbare functies gedefinieerd als 'functies die cruciaal zijn voor de rampenbeheersing bij overstromingen of functies die bij een overstroming ernstige schade met zich mee kunnen brengen voor mens, milieu of economie'. De vitale en kwetsbare functies kennen tal van onderlinge relaties (ketenafhankelijkheid) en bepalen bij overstromingen samen de robuustheid van een gebied. Om deze redenen is het belangrijk dat bij nieuwe vitale en kwetsbare functies het overstromingsrisico wordt meegewogen bij locatiekeuze en inrichting.

Ter verduidelijking van de vitale of kwetsbare functies worden hieronder enkele voorbeelden genoemd, waarbij de functies zijn ingedeeld in gebruikscategorieën. Deze opsomming is niet uitputtend, maar ter indicatie:

- Categorie energie: elektriciteitscentrales, zonne-akkers, windturbines, het regionale distributienet en opslag van aardgas, tankstations;
- Categorie telecom, ICT en transport: internet en telecom netwerk, wegen, spoorwegen, stations, busbanen;
- Categorie waterketen: gemalen, pompen, sluizen, rioolwaterzuiveringsinstallaties;
- Categorie gezondheid: ziekenhuizen, zorginstellingen, huisartsenposten, EHBO's, ambulanceposten;
- Categorie bedrijven: brzo-bedrijven, vuilverbrandingsinstallaties;
- Categorie openbare orde en veiligheid: crisiscentra, brandweerkazernes, penitentiaire inrichtingen;
- Categorie niet-zelfredzame groepen: dierenruinen, verpleegtehuizen, scholen, kinderdagverblijven, AZC's, wooncomplexen voor niet-zelfredzamen;
- Categorie cultuur: archieven, musea, depots, theaters, monumenten.

De provincie heeft een handreiking Overstromingsrobuust inrichten opgesteld die door gemeenten kan worden benut om invulling te geven aan dit artikel. Tevens is deze handreiking voor gemeenten bruikbaar voor ruimtelijke ontwikkelingen niet vallende onder de categorie 'vitaal en kwetsbaar' en waarvoor gemeenten een eigen verantwoordelijkheid hebben (in navolging van de deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie).

Artikel 13a Nieuwe landgoederen

Hoewel de provincie het landschap buiten bestaand stedelijk gebied zoveel mogelijk open wil houden, gaat het buitengebied niet op slot. Ontwikkeling van nieuwe landgoederen is mogelijk, mits het nut en de noodzaak van de nieuwe landgoederen kan worden aangetoond en de ruimtelijke kwaliteitseisen uit artikel 15 worden toegepast. Tevens moet er gemotiveerd kunnen worden aangetoond dat de nieuwe landgoederen kunnen bijdragen aan een substantiële verbetering van de in de directe omgeving daarvan aanwezige kwaliteiten van het landschap. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels ten inzake de aard, de omvang en de locatie van nieuwe landgoederen in het landelijk gebied.

Zie ook: [handreiking nieuwe landgoederen](#)

Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied

De [Leidraad Landschap en Cultuurhistorie \(Leidraad\)](#) is een van de provinciale instrumenten om te kunnen sturen op Ruimtelijke kwaliteit, een provinciaal hoofdbelang zoals benoemd in de Structuurvisie 2040. De Leidraad wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten en beschrijft de provinciale belangen ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Dit artikel regelt de juridische doorwerking van de Leidraad.

Dit artikel is van toepassing op alle 'nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen' in het landelijk gebied. Daarmee is de toepassing verbreed ten opzichte van de voorgaande versie van dit artikel, waarbij dit artikel van toepassing was op 'nieuwe stedelijke ontwikkeling'. De nieuwe term dekt beter de lading van de ruimtelijke ingrepen die van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied gaat het om bijvoorbeeld nieuwe bebouwing, agrarische bedrijven, natuurontwikkeling, infrastructuur of vormen van

energieopwekking.

Voor de mate van doorwerking van de Leidraad is gebruik gemaakt van de systematiek zoals deze ook onder de Omgevingswet zal gelden. In de Omgevingswet wordt een driedeling gehanteerd van doorwerking van regels:

1. “in acht nemen” Dit betreft harde, absolute doorwerking. Afwijken is niet mogelijk;
2. “rekening houden met” Dit is een verzwaarde status van het betreffende aspect. Afwijken is mogelijk, maar moet goed worden gemotiveerd;
3. “betrekken bij”. Dit betekent dat aan het aspect aandacht moet worden besteed, maar dat het aspect geen bijzondere of verzwaarde status heeft in de belangenafweging.

De Leidraad bevat geen normstellende elementen die in acht moeten worden genomen.

Voorzover ten aanzien van landschap en cultuurhistorie sprake is van harde doorwerking, is dit op andere plekken in de PRV geregeld, in het bijzonder in artikel 19 tot en met 25. Artikel 15 regelt dat de ambities en ontwikkelprincipes, zoals die zijn beschreven voor de verschillende ‘ensembles en structuren’ in de Leidraad, richtinggevend zijn (‘rekening houden met’). Hier kan slechts gemotiveerd van worden afgeweken. De ontwikkelprincipes die als ‘kans’ gemarkeerd staan, zijn inspirerend (‘betrekken bij’). Ditzelfde geldt voor de analyse en ontstaansgeschiedenis. Er moet aandacht aan worden besteed, maar het aspect heeft geen bijzondere, verzwaarde status. Ditzelfde geldt voor de analyse en ontstaansgeschiedenis.

Bij de beoordeling van bestemmingsplannen die ten behoeve van het wettelijk vooroverleg aan GS worden aangeboden, besluiten GS of zij een advies vragen aan de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO). Bij deze overweging speelt de impact op het landschap en de mate waarin wordt afgeweken van de richtinggevende onderdelen van de Leidraad een belangrijke rol. Bij grote, ingrijpende of anderszins belangrijke plannen met impact op het landschap zullen GS de ARO om advies vragen. Daarnaast kunnen gemeenten in een eerder stadium dan het wettelijke vooroverleg aan GS verzoeken om hun ruimtelijke plannen voor te leggen aan de ARO voor een advies op de ruimtelijke kwaliteit van de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt.

Artikel 15a Ruimtelijke kwaliteitseis voor windturbines

De inhoud van dit artikel stond in de vorige versie van de PRV in artikel 15, derde lid. Dit betreft een aanvullend toetsingskader ruimtelijke kwaliteit specifiek voor windturbines binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden. Dit toetsingskader is opgenomen in het [beleidskader wind op land](#).

Artikel 15 is in verband met de verankering van de nieuwe Leidraad Landschap en Cultuurhistorie inhoudelijk gewijzigd. Met de verplaatsing van het oude artikel 15, derde lid, naar een afzonderlijk artikel 15a is niet beoogd om deze specifieke regeling voor windturbines inhoudelijk te wijzigen.

Artikel 16 Ruimte-voor-Ruimte-regeling

Het gaat om een door de gemeente op vrijwillige basis toe te passen regeling. GS hebben nadere regels vastgesteld: [de Uitvoeringsregeling ruimte voor ruimte 2015](#) met een bijbehorende toelichting.

Zie ook: [handreiking Ruimte voor Ruimte](#)

Artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen

Dit artikel ziet op functiewijzigingen op een voormalig agrarisch bouwperceel, dus na bedrijfsbeëindiging. Het gaat hierbij om kleinschalige herontwikkelingen binnen de bestaande bebouwing op het bouwperceel. Deze herontwikkeling is slechts mogelijk indien aan alle voorwaarden uit het eerste lid onder a tot en met g wordt voldaan. Nieuwbouw op het perceel is niet toegestaan, het voormalig bouwperceel valt weer onder het landelijk gebied. Wat betreft de toegestane bijzondere huisvesting wordt met name gedacht aan afhankelijke woonruimten zoals woonruimte ten behoeve van mantelzorg of andere specifieke doelgroepen. Het mag niet sluipenderwijs leiden tot nieuwe burgerwoningbouw. Aan de mogelijke functies op voormalige agrarische bedrijfspercelen is per 1 mei 2018 de functie gebruiksgerichte paardenhouderij toegevoegd. Dit begrip is gedefinieerd in de begripsbepalingen (artikel 2), waarbij gebruik is gemaakt van de VNG handreiking paardenhouderijen in het omgevingsrecht.

In dit artikel (eerste lid, onderdeel c) wordt expliciet bepaald dat buitenopslag in relatie tot niet-agrarisch

gebruik is verboden buiten het bouwvlak. Deze buitenopslag dient binnen het bouwvlak te worden opgelost. Regeling van buitenopslag is overigens alleen ruimtelijk relevant voorzover deze voor een langere periode plaatsvindt. Tijdelijke opslag van maximaal een paar dagen tot een paar weken is mogelijk als normaal onderdeel van de planologisch toegestane functie en zonder dat daarbij sprake is van permanente voorzieningen of onomkeerbare gevolgen zal over het algemeen geen ruimtelijke impact hebben. De beoordeling of er (nog) sprake is van dergelijke tijdelijke opslag zonder ruimtelijke impact is aan de gemeenten. Toezicht hierop is een gemeentelijke bevoegdheid.

Daarnaast zijn de regels ten aanzien van omzetting van een bedrijfswoning naar een burgerwoning nader ingevuld. Zo is bepaald dat het omzetten van een bedrijfswoning naar een burgerwoning niet is toegestaan in glastuinbouwconcentratiegebied (tweede lid, onderdeel b). Onderliggende reden voor deze wijziging is dat het gebied bestemd is voor grootschalige glastuinbouw en de burgerwoning de toekomstige ontwikkelingen zou kunnen belemmeren. Tevens is bepaald dat de omzetting naar burgerwoning de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van omringende agrarische bedrijven niet mag beperken (tweede lid, onderdeel c).

Artikel 17a Agrarisch aanverwante bedrijven

Met het artikel 17a wordt de verplaatsing en uitbreiding van agrarisch aanverwante bedrijven onder voorwaarden toegestaan in het landelijk gebied. Indien er geen ruimte beschikbaar is op een regionaal bedrijventerrein dan dient te worden bekeken of er vrijkomende agrarische bouwpercelen beschikbaar zijn. Een alternatief op een regionaal bedrijventerrein is reëel als het past binnen het vestigingsmilieu van het beschikbare terrein en niet leidt tot onaanvaardbare lange afstanden tot de agrarische klantenkring. Dergelijke afstanden kunnen door de grootte en zwaarte van de landbouwmachines immers leiden tot verkeersonveilige situaties. Bovendien hebben deze machines een beperkte actieradius. Om verrommeling van het landschap te voorkomen is permanente buitenopslag niet toegestaan. Tijdelijke buitenopslag zoals bij grondverzet (tijdelijke opslag van grond op het terrein waarna het wordt vervoerd naar de eindbestemming) is wel toegestaan. Het gaat in dit artikel niet om nieuwvestiging, maar uitsluitend om verplaatsing of uitbreiding van bestaande, fysiek reeds aanwezige, bedrijven. In artikel 2 is een definitie van agrarisch aanverwant bedrijf opgenomen. In Bufferzone, Natuurnetwerk Nederland, Unesco en Weidevogelleefgebied blijft de daar geldende bescherming van kracht.

Artikel 19 Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen

Zie ook: [NNN-wijzer](#)

Zie ook: Realisatiekaart

Dit artikel heeft als doel het behoud en de ontwikkeling van Natuurnetwerk Nederland (NNN) en natuurverbindingen. In de structuurvisie is opgenomen dat de provincie Noord-Holland de gebieden met een hoge biodiversiteit beschermt en deze uitbouwt tot een robuust samenhangend netwerk. Daarnaast stelt ook het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) een regeling bij verordening verplicht.

Het eerste lid regelt de planologische bescherming van NNN in gemeentelijke bestemmingsplannen. Het opnemen van de natuurfunctie in het bestemmingsplan dient pas te geschieden wanneer de natuurfunctie ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Wel dienen bestemmingsplannen een wijzigingsbevoegdheid te bevatten, waarmee de bestemmingswijziging naar 'natuur' gerealiseerd kan worden. Dit gebeurt na verwerving of ontpachting van de desbetreffende percelen of na het afsluiten van een overeenkomst voor particulier natuurbeheer. Ook dient de wijzigingsbevoegdheid te worden gebruikt als gedeputeerde staten aan provinciale staten zullen verzoeken een besluit tot verzoek voor onteigening aan de Kroon te doen.

Het eerste en tweede lid bevatten tevens een verwijzing naar de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN. In het natuurbeheerplan van de provincie is opgenomen hoe de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied bepaald kunnen worden.

De leden 3 tot en met 5 bevatten de uitwerking van het 'nee, tenzij-beginsel' en de compensatieplicht. Voor een gebied dat als NNN is begrensd, maar (nog) een agrarische bestemming heeft, moet bij toepassing van het 'nee, tenzij-beginsel' rekening worden gehouden met de actuele natuurwaarden, dat zijn de natuurwaarden die al aanwezig zijn, en de potentiële natuurwaarden, de natuurwaarden die in het gebied kunnen worden ontwikkeld. Bij bepaling van de compensatieplicht wordt alleen rekening gehouden met de actuele

natuurwaarden in het gebied. Voortzetting van het bestaande agrarisch gebruik is over het algemeen mogelijk. Indien deze voortzetting een uitbreiding van bebouwing betekent die buiten het bouwblok ligt van het ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening vigerende bestemmingsplan, dient te worden voldaan aan het 'nee, tenzij-beginsel' en de compensatieplicht.

Voorbeelden van ruimtelijke initiatieven die negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied, zijn:

- aanleg van nieuwe en uitbreiding van bestaande woningbouw, bedrijven en andere opstallen;
- (uitbreiding van agrarische bedrijven is in sommige gevallen wel mogelijk indien dat noodzakelijk is voor de natuurbeheerfunctie van het bedrijf);
- aanleg van nieuwe infrastructuur of uitbreiding van bestaande infrastructuur;
- vestiging van nieuwe en uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijbedrijven en glastuinbouwbedrijven;
- nieuwe voorzieningen voor en omvangrijke uitbreiding van permanente verblijfsrecreatie (waaronder bungalowparken), 'leisurecentra' en attractieparken;
- ontgrondingen ten behoeven van oppervlaktedelfstofwinning;
- aanleg en bouw van afvalstort;
- bouw of uitbreiding van drijvende objecten;
- opstelling van windturbines.

Of een ruimtelijke ingreep daadwerkelijk een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden heeft, zal per geval worden beoordeeld.

Een afwijking als bedoeld in het derde lid onder a is overeenkomstig de afwijkingsmogelijkheid van het verbod in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (artikel 2.10, vierde lid). Hierin wordt gesteld dat er een uitzondering kan worden gemaakt als er geen andere mogelijkheid is en er sprake is van een groot openbaar belang, als de nadelige effecten worden weggenomen of ondervangen en de resterende effecten worden gecompenseerd. De veiligheid, drinkwatervoorziening, de plaatsing van installaties voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie of voor installaties voor de winning, opslag of transport van olie en aardgas worden in ieder geval aangemerkt als dwingende redenen van groot openbaar belang.

Een afwijking als bedoeld in het derde lid onder b betreft de saldobenadering als bedoeld in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening. De Provincie acht het van belang dat op een inventieve manier wordt omgegaan met het beheer van natuurgebieden. Daarom kan in natuurgebieden in beperkte mate woningbouw worden toegestaan, gekoppeld aan beheer van het landschap. De natuurdoelen zijn hierbij leidend. In geval van toepassing van de 'Ruimte voor Ruimte-regeling' dient per geval bekeken te worden wat de eventuele negatieve effecten zijn op de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur. Indien er geen negatief effect optreedt, is er geen bezwaar. Indien dit wel gebeurt, geldt het 'nee, tenzij-regime'.

Lid 4 geeft aanvullingen op het bepaalde in het derde lid. Het genoemde 'onderdeel a' uit artikel 4 onder b heeft betrekking op onderdeel a uit het derde lid.

In lid 5 wordt de 'dubbele compensatieplicht' uitgesloten. In een aantal gebieden valt de NNN-begrenzing samen met de aanwijzing als weidevogelleefgebied. Zowel NNN als weidevogelleefgebied kennen een eigen planologisch beschermingsregime, dat is geregeld in respectievelijk de artikelen 19 en 25 van deze verordening. Een cumulatie van de compensatieplicht die uit beide beschermingsregimes voortvloeit, achten GS onwenselijk. De compensatieplicht van artikel 19 is gelijk aan of zwaarder is dan die van artikel 25. Bij cumulatie gaat de compensatieplicht uit artikel 19 voor.

Lid 6 en 7 bevat bepalingen ten aanzien van het instrument van herbegrenzing van de NNN. Hier wordt onderscheid gemaakt tussen herbegrenzing vanwege ecologische redenen (onder a) of herbegrenzing vanwege kleinschalige ontwikkelingen (onder b). Bij de toepassing van de 'Ruimte voor Ruimte-regeling' met nadelige effecten, kan deze laatste mogelijkheid worden toegepast.

In lid 8 is geregeld dat gedeputeerde staten nadere regels kunnen stellen ten aanzien van de compensatie. Dit is vastgelegd in de [Beleidsregel Natuurcompensatie Noord-Holland](#).

Artikel 20 t/m 22 UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden

De artikelen 20 t/m 22 zijn bedoeld als uitwerking van de verplichting in het Besluit algemene regels

ruimtelijke ordening (Barro) ten aanzien van de UNESCO-werelderfgoederen van uitzonderlijke universele waarden. Ook de Amsterdamse Grachtengordel is een dergelijk UNESCO-werelderfgoed, maar in het Barro is niet de verplichting opgenomen om deze in de provinciale ruimtelijke verordening op te nemen. De bescherming van de Amsterdamse Grachtengordel is namelijk al geregeld op basis van de Erfgoedwet en de Monumentenwet. Het ook regelen in de PRV is daarmee juridisch overbodig.

Artikel 24 Bufferzones

Bij de vorige wijziging van de PRV zijn de voormalige Rijksbufferzones en voormalige Nationale Landschappen onder het Bufferzoneregime gebracht, omdat deze gebieden geen bescherming meer kenden nadat het Rijk deze had losgelaten. Omdat het regime van de bufferzones het strengste regime is dat de PRV kent en diverse kleinschalige plannen in de voormalige Nationale Landschappen niet meer konden doorgaan, zijn de voormalige Nationale Landschappen weer uit de bufferzone gehaald. Het blijkt dat deze gebieden bovendien vrijwel geheel door andere regimes, zoals NNN, Unesco, weidevogelleefgebied en 20 Ke-contour, beschermd worden. De begrenzing van de bufferzones is opgenomen in kaart 5b.

In het vierde lid van artikel 24 is opgenomen dat in de toelichting van het bestemmingsplan rekening moet worden gehouden met de kernkwaliteiten van de verschillende voormalige Nationale Landschappen. Als verdere verstedelijking in de bufferzone wordt niet aangemerkt een restaurant, café, kleinschalig hotel, kampeerbedrijf of zorgboerderij. In afwachting van aanvullend beleid merken wij als kleinschalig hotel aan een hotel met een maximum van 50 bedden.

In de bufferzone mag een bestemmingsplan geen nieuwe bebouwing mogelijk maken. Hierop zijn enkele uitzonderingen gemaakt. In de bufferzone moet eerst nut en noodzaak worden aangetoond (nee, tenzij principe) en vervolgens moet worden voldaan aan de eisen ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit (artikel 15). Dit geldt enkel voor het landelijk gebied. Bestaand stedelijk gebied behoort niet tot de nieuwe bufferzones (in tegenstelling tot de regels van de voormalige Nationale Landschappen).

Artikel 25 Weidevogelleefgebieden

Met dit artikel wordt beoogd de leefgebieden van weidevogels te beschermen. Uit een aantal onderzoeken blijkt dat behalve het beheer, de afwezigheid van opgaande begroeiing en gunstige omgevingscondities, de afwezigheid van bebouwing in hoge mate bepalend is voor het succes van weidevogelpopulaties. Zodoende is het onwenselijk dat in nieuwe bestemmingsplannen nieuwe bouwblokken worden toegekend in open gebieden. Uitbreiding op bestaande of uitbreiding van bestaande bouwblokken is minder schadelijk voor weidevogels.

Indien het toch noodzakelijk blijkt dat een deel van het leefgebied moet wijken voor een andere functie dan dient het leefgebied te worden gecompenseerd. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de oppervlakte vernietigd, verstoord of versnipperd leefgebied. Hiervoor dient een nieuw geschikt leefgebied te worden gerealiseerd.

Met de term “netto geen verstoring” wordt het volgende bedoeld. Weidevogels houden van een rustig en open landschap. Hoge elementen of infrastructuur, zoals wegen, fietspaden, wandelpaden, bebouwing, bosschages of bomenrijen zorgen voor verstoring voor weidevogels. In de directe omgeving van dergelijke elementen zullen weinig tot geen weidevogels gaan broeden. Een fietspad dat dwars door een weiland wordt aangelegd, zal een enorm verstorend effect hebben op de weidevogels die daar broeden. Wordt datzelfde fietspad naast een bomenrij of een snelweg aangelegd, dan zal het extra verstorende effect van het fietspad voor weidevogels nihil zijn. Met ‘netto verstoring’ wordt de extra verstoring bedoeld, die een ingreep heeft op een weidevogelleefgebied, bovenop de al bestaande verstoring in het gebied door gebouwen, wegen en dergelijke. Als een ingreep geen netto verstorend effect heeft op het weidevogelleefgebied dan kan de ingreep doorgaan. Geeft een ingreep netto wel extra verstoring, dan zal de afweging gemaakt moeten worden of de ingreep van groot maatschappelijk belang is. Indien de afweging het doorgaan van de ingreep als gevolg heeft, moet het verstorende effect gecompenseerd worden.

Bij weginfrastructuur voor wandelen en fietsen moet worden gezocht naar een inpassing met minimale verstoring voor weidevogels, indien nodig moeten de paden in het broedseizoen worden gesloten. Onder verstorende activiteiten worden activiteiten verstaan, die buiten de huidige agrarische activiteiten een verstorende werking hebben op de weidevogels. Hierbij kan bij voorbeeld gedacht worden aan het plaatsen van windmolens of het inrichten van landingsplaatsen voor deltavliegers.

Grondwaterpeil is een belangrijke factor voor de kwaliteit van een leefgebied voor weidevogels.

Bestemmingsplanwijzigingen voor werken die een direct of indirect effect hebben op het grondwaterpeil zijn daarom aangemerkt als verstorend voor weidevogels. De PRV is niet van toepassing op peilbesluiten. Hier is het Hoogheemraadschap bevoegd gezag voor. De peilbesluiten moeten wel voldoen aan het provinciaal beleid. De woningbouw als bedoeld in het derde lid onder c heeft betrekking op rood voor groen projecten, waardoor weidevogelleefgebied gerealiseerd kan worden. Overige woningbouw dient te worden gecompenseerd.

De verwijzing naar het eerste lid onder a maakt duidelijk dat voor de ontwikkeling van de agrarische bedrijven in de weidevogelleefgebieden artikel 26 en 26 a t/m e onverkort van toepassing zijn.

In het zesde lid is geregeld dat gedeputeerde staten [nadere regels](#) kunnen stellen ten aanzien van de compensatie. Gedeputeerde Staten kunnen jaarlijks de kaart voor het weidevogelleefgebied aanpassen. De begrenzing wijzigt op basis van jaarlijkse tellingen, maar de perceelgrootte niet.

Artikel 26 Agrarische bedrijven in het landelijk gebied

Artikel 26 geldt voor alle agrarische bouwpercelen. Hierin zijn de algemene bepalingen opgenomen, zoals maximale omvang van bouwpercelen. In artikelen 26a t/m 26e zijn specifieke bepalingen opgenomen voor verschillende soorten landbouw, zoals intensieve veehouderij en glastuinbouw, en voor verbrede landbouw. Deze dienen dus aanvullend op artikel 26 te worden gelezen. Waar de specifieke bepalingen afwijken van de algemene regels wordt dit aangegeven.

In het coalitieakkoord “Ruimte voor Groei” is opgenomen dat onderzocht wordt of het onderscheid tussen grootschalige landbouw en gecombineerde landbouw kan 2018 worden opgeheven. Dit onderzoek is uitgevoerd en de conclusie is dat het onderscheid inderdaad kan komen te vervallen, mits er nadere regels worden gesteld voor de ruimtelijke kwaliteit van schaalvergroting op agrarische bouwpercelen. In het nieuwe artikel 26 is het regime voor gecombineerde landbouw opgeheven en wordt het voormalige regime voor grootschalige landbouw toegepast op de hele provincie.

Om de ruimtelijke kwaliteit te borgen wordt in lid 2 verwezen naar de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, waar in de structuur ‘agrarische erven’ nadere regels zijn opgenomen voor uitbreiding van agrarische bouwpercelen.

Een leidend principe bij de landbouwartikelen is het agrarisch bouwperceel en de maximale omvang daarvan. Dat betekent dat alle bebouwing binnen het agrarisch bouwperceel een plek moeten vinden, onder de randvoorwaarden van artikel 26. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om teeltondersteunend glas en glastuinbouw buiten de concentratiegebieden. Deze zijn dan ook gebonden aan de maximale omvang van het agrarisch bouwperceel. In de specifieke bepalingen wordt soms bewust afgeweken van de maximale omvang van het agrarisch bouwperceel. Dat gebeurt bijvoorbeeld bij glastuinbouw in de glastuinbouwconcentratiegebieden. Voor uitbreidingen van glastuinbouw in (glas)tuinbouwconcentratiegebied en uitbreidingen van zaadveredelingsbedrijven in zaadveredelingsconcentratiegebied, die onder voorwaarden mogelijk zijn, geldt geen maximale omvang.

Op grond van artikel 26, eerste lid, onder b, kunnen bestemmingsplannen gaas- en boogkassen buiten het bouwperceel mogelijk maken op voorwaarde dat deze na het groeiseizoen worden verwijderd.

In het agrarisch bouwperceel van een volwaardig agrarisch bedrijf is ruimte voor een agrarische bedrijfswoning. Gemeenteraden kunnen onder voorwaarden in bestemmingsplannen voorzien in een afwijkingsbevoegdheid om een tweede agrarische bedrijfswoning toe te staan (lid 1 onder c). In glastuinbouwconcentratiegebied en tuinbouwconcentratiegebied is een dergelijke mogelijkheid voor een tweede bedrijfswoning uitgesloten. Onderliggende reden voor deze wijziging is dat het gebied bestemd is voor grootschalige glastuinbouw en het aantal bedrijfswoningen daarom moet worden beperkt, omdat deze toekomstige ontwikkelingen kunnen belemmeren.

In art. 26, eerste lid, onder e staat dat moet worden gemotiveerd dat de uitbreiding noodzakelijk is voor het primaire productieproces. Tot het primaire productieproces behoren niet de agrarische nevenactiviteiten. Verduurzaming en de efficiencyverbetering van het productieproces kunnen wel een gegronde reden zijn voor uitbreiding. Lid 4 bevat een absoluut verbod op het scheuren van grasland in veenpolderlandschappen. Het scheuren van grasland is een agrarische activiteit waarbij de graszoden worden omgeploegd, dan wel vernietigt. Deze activiteit kan inklinking van de bodem tot gevolg hebben. Veenpolderlandschappen zijn

landschappelijk kwetsbare gebieden en cultuurhistorisch waardevol. Om inklinking in deze gebieden te voorkomen, is in deze gebieden een verbod voor het scheuren van grasland opgenomen.

Teeltondersteunend glas is volgens de begripsbepaling in artikel 2 dienstbaar aan een vollegronds landbouwbedrijf en bestemd voor het broeien of opwekken van plantmateriaal (dat later geplant wordt in de volle grond). Het is fundamenteel iets anders dan glastuinbouw. Er mag geen teeltondersteunend glas zijn zonder de verbinding met een vollegronds landbouwbedrijf en het teeltondersteunend glas mag alleen op het agrarisch bouwperceel worden geplaatst.

Artikel 26a Intensieve veehouderijen

In artikel 26a is vastgelegd wat wel en niet wordt toegestaan met betrekking tot de intensieve veehouderij. In dit artikel is het lid dat regelde dat uitbreiding slechts mag plaatsvinden als er voldaan is aan de wettelijke milieu- en dierenwelzijnseisen komen te vervallen. Het toezicht op het voldoen aan de eisen op het gebied van milieu en dierenwelzijn is niet de bevoegdheid van de provincie. Deze aspecten, gericht op een duurzaam ruimtegebruik, lopen niet via het ruimtelijk spoor. De toetsing hiervan is aan de gemeenten (milieu) en Rijk (dierenwelzijn). Europa of het Rijk zijn de bevoegde instanties om hierover regels vast te leggen en te handhaven.

Artikel 26b Bollenteelt

Van belang is dat het bewerken van de grond, zoals opspuiten, bezanden en omzetten van permanente bollenteelt niet overal wordt toegestaan en enkel in het concentratiegebied plaatsvindt vanwege het milieueffect op de bodem. Artikel 26b wordt hierop toegespitst en stelt geen eisen meer ten aanzien van nieuwvestiging van bollenbedrijven. In de praktijk kunnen bollenbedrijven namelijk ook buiten bollenconcentratiegebied gesitueerd zijn, vanwege de reizende bollenkraam. Dit houdt in dat een bollenkweker jaarlijks wisselende percelen van bijvoorbeeld akkerbouwers huurt om de bollen af te broeien voor de tulpenhandel. Dit resulteert in een vruchtwisseling op de gronden, maar behoeft geen specifieke grondbewerking. De vestiging en uitbreiding van dergelijke bedrijven zou daarom ook op andere plaatsen in de provincie mogelijk moeten zijn. Daarnaast wordt geregeld dat Gedeputeerde Staten, gehoord hebbende de betreffende commissie van Provinciale Staten, de begrenzing van het bollenconcentratiegebied kunnen wijzigen.

Artikel 26c Glastuinbouw

De provincie heeft glastuinbouwconcentratiegebieden aangewezen, waarin ruimte is gereserveerd voor de clustering van glastuinbouwbedrijven. Nieuwe glastuinbouwbedrijven mogen zich alleen in deze gebieden vestigen, daarbuiten dus niet. Verplaatsing van glastuinbouwbedrijven kan ook alleen naar deze gebieden (lid 1). In het tweede lid is opgenomen dat uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven, behalve in glastuinbouwconcentratiegebied tevens is toegestaan in tuinbouwconcentratiegebied.

Overigens worden bestaande glastuinbouwbedrijven buiten een glastuinbouwconcentratiegebied of een tuinbouwconcentratiegebied niet op slot gezet. Deze bedrijven mogen hun bouwperceel uitbreiden tot aan de maximale omvang als genoemd in artikel 26. Indien deze bedrijven een groter bouwperceel nodig hebben, dienen zij te verplaatsen naar een glastuinbouwconcentratiegebied. Op deze hoofdregel, die volgt uit het glastuinbouwconcentratiebeleid wordt voor specifieke gevallen een uitzondering gemaakt in lid 3. Deze uitzondering maakt uitbreiding van solitaire bedrijven buiten het concentratiegebied mogelijk boven de genoemde 2 ha, indien cumulatief wordt voldaan aan een aantal voorwaarden. Indien aan deze voorwaarden is voldaan, is er sprake van enerzijds locatiespecifieke omstandigheden die aanleiding geven om op de bestaande locatie uit te breiden (grondgebonden teelt, synergie met aangrenzende stedelijke functies) en wordt anderzijds zo veel mogelijk voldaan aan de achterliggende belangen achter het concentratiebeleid. Dit betreft het behoud van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied (ligging aansluitend aan bestaand stedelijk gebied, niet grenzend aan andere glastuinbouwbedrijven) en verduurzaming (uitbreiding leidt tot verbeterde duurzame bedrijfsvoering, aantoonbare duurzame synergie met aangrenzende stedelijke functies).

Bedrijvigheid gelieerd aan de glastuinbouw wordt niet onmogelijk gemaakt. Lid 4 en lid 5 bevatten mogelijkheden om andere bedrijven dan glastuinbouwbedrijven toe te staan in glastuinbouwconcentratiegebieden. Dit betreft bedrijven die gelieerd zijn aan glastuinbouw (lid 3) of bedrijven die niet gelieerd zijn aan glastuinbouw maar een aantoonbare bijdrage leveren aan de verduurzaming van glastuinbouw (lid 4). Vanwege de ruime interpretatie van gelieerde bedrijvigheid leidde dit in de praktijk soms tot ongewenste bedrijvigheid. Er is nader ingevuld waaraan 'gelieerde bedrijvigheid' dient te voldoen. Het betreft bedrijven

met kassen gericht op zaadveredeling, plantenveredeling, scholing en onderzoek. Omdat lid 3 en lid 4 uitzonderingen zijn op artikel 5c, betreft het altijd zogenoemde kleinschalige ontwikkelingen.

Op grond van lid 7 hebben GS de bevoegdheid om de begrenzing van het glastuinbouwconcentratiegebied te wijzigen. In het continue proces van modernisering zijn er gebieden aan te wijzen waarvan gemeenten en ondernemers constateren dat er geen toekomst ligt voor de glastuinbouw dan wel overcapaciteit is in een regio. Dat geldt bijvoorbeeld voor gebieden waar het [Luchthavenindelingbesluit \(LIB\)](#) geldt waardoor de transformatie van verouderde niet-toekomstbestendige glastuinbouwgebieden naar andere functies beperkt wordt. In dergelijke gevallen kan de aanwijzing tot glastuinbouwgebied komen te vervallen. De begrenzingen in de kaarten van de PRV zullen dan ook gewijzigd moeten worden. Om snel in te kunnen spelen op de actualiteit en dynamiek hebben GS de bevoegdheid tot wijziging van de begrenzing. Alvorens wordt besloten tot een aanpassing in de begrenzing horen GS eerst de betreffende Statencommissie.

Artikel 26d Zaadveredelingsbedrijven

In lid 5 is geregeld dat Gedeputeerde Staten, gehoord hebbende de betreffende commissie van Provinciale Staten, de begrenzing van het zaadveredelingsconcentratiegebied kunnen wijzigen.

Artikel 26e Verbrede landbouw op agrarische bouwpercelen

Zie de toelichting op artikel 17 Voormalige agrarische bouwpercelen.

Artikel 27 Landbouweffecten

Met dit artikel wordt behoud van agrarisch areaal momenteel geborgd in de PRV. Daarmee wordt beoogd landbouw mee te wegen als belang bij nieuwe ontwikkelingen in landelijk gebied. Een functiewijziging kan leiden tot een onevenredig nadeel voor de land- en tuinbouw in het gebied en kan het duurzaam economisch functioneren van de landbouw belemmeren. Ook kunnen aanvullende activiteiten in het totale agrarische gebied invloed hebben op de agrarische sector. Om de landbouwbelangen evenredig mee te nemen, achten wij een LER van belang.

In artikel 27 wordt geregeld, dat een Landbouweffectrapportage (LER) in ieder geval verplicht is bij ontwikkelingen die MER-plichtig zijn of leiden tot een areaalvermindering van landbouwgrond met minimaal 100 ha. Daarnaast is een LER verplichting bij ingrepen die een aanzienlijk effect hebben op gronde met een agrarische bestemming. Het is in eerste instantie aan de gemeenten als bevoegd gezag om te beoordelen of hiervan sprake is. Uiteraard kan dit in het overleg met de provincie aan de orde worden gesteld.

Een LER kan bestaan uit een nulmeting van de situatie (zoals plangebied, gebiedstypering, aantal en type bedrijven, grondgebruik, verkavelingssituatie), een weergave van de directe effecten van de planwijziging (zoals gevolgen voor het aantal bedrijven en omvang van het landbouwareaal, werkgelegenheid, economische gevolgen, milieugevolgen) en indirecte effecten (zoals gevolgen voor de overblijvende bedrijven als het gaat om economische situatie, omvang areaal, logistiek, ontwikkelperspectief, effecten op milieu en natuur).

Daarnaast wordt voor overige plannen die het buitengebied betreffen en die leiden tot niet-agrarische ontwikkelingen (bijvoorbeeld kleinschalige woningbouw of omzetten van landbouwgrond naar zonneakkers) verplicht gesteld om in de toelichting aandacht te besteden aan effecten voor de landbouw inzake de agrarische structuur in het gebied. De gebieden die betrekking hebben op artikel 19 PRV en bijbehorende kaart 4, ecologie (begrenzing Natuurnetwerk Nederland) zijn hiervan uitgezonderd. Hiervoor heeft de afweging tussen landbouw en natuur immers eerder al plaatsgevonden, waarbij is besloten dat de (potentiële) natuurfunctie prevaleert boven het landbouwbelang.

Artikel 30 Regionale waterkeringen

Artikel 30 geldt zowel voor de regionale waterkeringen zelf als voor het aanliggende gebied. Beiden zijn nodig om de waterkerende functie van dijklichamen zelf te beschermen (waterveiligheidsbelang) en om bestaande of toekomstige reconstructies van waterkeringen (dijkverhogingen, dijkverleggingen of anderszins) mogelijk te maken. Het is aan het gemeentebestuur om te bepalen welke functies aan weerszijden van de dijk mogelijk zijn. Overeenkomstig de eisen in het Besluit ruimtelijke ordening dient de toelichting uitsluitel te geven over het overleg met de waterschappen en het resultaat daarvan (de watertoets). Voor wat betreft het eerste lid onder a is deze watertoets ook bepalend voor de vraag of in welke gevallen en onder welke voorwaarden de aanleg van infrastructuur op de dijk of in de zones wenselijk is. De mening van de waterbeheerder is hierbij doorslaggevend.

Het opnemen van de vrijwaringszone is vooral bedoeld om het overleg tussen waterbeheerder en gemeenten te faciliteren, zodat deze gezamenlijk afspraken maken over de te hanteren vrije zone langs waterkeringen. Beiden kunnen de resultaten van deze gesprekken vastleggen in geactualiseerde bestemmingplannen en de leggers. Daarnaast willen wij gesprekspartner zijn in die situaties waar wij ook een belang hebben. In de recent vastgestelde waterverordeningen en uitvoeringsbesluiten hebben wij afspraken gemaakt met de waterbeheerders over het actualiseren van de leggers en beheerregisters. Indien er bij regionale keringen overeenstemming is tussen gemeenten, waterbeheerders en provincie over vrijwaringszones kan hiervan afgeweken worden.

Artikel 31 Strandzoning

In de provinciale Structuurvisie is opgenomen dat de provincie streeft naar een betere benutting van de aanwezige voorzieningen op het strand voor het verlengen van het toeristische seizoen en de verbreding van het toeristische product. De locaties waar nieuwe jaarrondstrandpaviljoens wel en niet zijn toegestaan zijn weergegeven op kaart 8 en op de digitale verbeelding ervan. Wat onder jaarrondstrandpaviljoen wordt verstaan, is gedefinieerd in artikel 2. Indien daarbij in een opsomming van gevallen "of" wordt gebruikt, valt daar ook de situatie onder dat meer dan een van de genoemde gevallen zich tegelijk voordoet. In de definitie wordt met bijbehorende en ondergeschikte detailhandel en dienstverlening geregeld, dat bij de hoofdfunctie van het strandpaviljoen behorende activiteiten als de verkoop van strandartikelen, verhuur van parasols en strandstoelen en het verzorgen van surflessen is toegestaan. De gebouwen en bouwwerken die binnen de jaarrondstrandzoning worden geplaatst moeten uiteraard voldoen aan alle eisen die gesteld worden vanuit relevante regelgeving, onder meer vanuit het Rijk ([Bouwbesluit](#) en [Barro](#)) en Hoogheemraadschap). Er zal veelal geëist worden dat gebouwen semi-permanent zijn.

Artikel 32 Windturbines

Eerste lid

Het eerste lid van artikel 32 is niet gewijzigd. Het voorziet in een verbod voor het opnemen van juridisch planologische mogelijkheden in een ruimtelijk plan dan wel een vergunning voor het bouwen of opschalen (vervanging van een windturbine door een windturbine met een groter opgesteld vermogen) van een of meer windturbines. Hieronder vallen eveneens de bij de windturbine behorende infrastructurele voorzieningen.

Tweede lid

In het tweede lid is nu expliciet aangegeven dat vergunde turbines die vervangen mogen worden ook daadwerkelijk gebouwd dienen te zijn. Daarnaast zijn in sub a uitgezonderd de windturbines die worden verwijderd om te kunnen voldoen aan het vereiste in het vierde lid onderdeel a. Windturbines die worden gebruikt voor herstructurering mogen dus niet worden vervangen.

Het tweede lid betreft een rechtstreeks werkende bepaling. Dit betekent dat tot het moment dat het bestemmingsplan is aangepast, aanvragen om een omgevingsvergunning voor het bouwen of opschalen van windturbines rechtstreeks aan deze bepaling getoetst dienen te worden. Buiten het windgebied Wieringermeer, zoals aangegeven op kaart 9 en de digitale verbeelding ervan, blijft vervanging van een of meer vergunde en gebouwde windturbines mogelijk, mits sprake is van vervanging door eenzelfde aantal of minder windturbines met eenzelfde of vergelijkbare ashoogte, rotordiameter en verschijningsvorm. Masthoogte is ashoogte geworden omdat in de overige leden van artikel 32 ook wordt gesproken van ashoogte. De rotordiameter ziet op de afstand vanaf het hart van de as tot de tip van het rotorblad. De ashoogte betreft de afstand vanaf maaiveldhoogte ter plaatse tot het hart van de rotor-as. De verschijningsvorm betreft het uiterlijk van de windturbine zoals dat wordt bepaald door de vorm van de mast, het samenstel van de rotorbladen en de vorm van de gondel. Met vergelijkbare ashoogte wordt bedoeld: de huidige ashoogte met een maximale afwijking van 10%. Met vergelijkbare rotordiameter wordt bedoeld: de huidige rotordiameter met een maximale afwijking van 10%. Dit is een verruiming ten opzichte van het ontwerp, waarin 2% afwijking was toegestaan. Deze verruiming is opgenomen omdat is gebleken dat bij een maximale afwijking van 2% de keuze uit innovatieve stillere turbinetypen zou worden belemmerd. Ook moet worden voldaan aan het vereiste zoals geformuleerd in artikel 32 lid 4 sub f (gulden snede).

Afwijking van meer dan 2% dient wel strikt noodzakelijk te zijn. Met andere woorden: als er aantoonbaar geen vergelijkbare windturbines verkrijgbaar zijn die voldoen aan de 2% regeling. Vervanging van eenzelfde aantal windturbines bij een verruiming van 2% naar 10% heeft vaak ook opschaling tot gevolg omdat innovatievere windturbines doorgaans een groter vermogen hebben. Daarom dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening de 10% regeling alleen te worden toegepast als het woon- en leefklimaat van omwonenden

aantoonbaar niet verslechtert. Voorafgaand aan vergunningverlening wordt beoordeeld of voldoende is aangetoond dat er geen innovatieve stillere typen windturbines in die klasse (formaat) beschikbaar zijn binnen een afwijking van 2%. Daarnaast wordt getoetst op basis van akoestisch onderzoek en overig relevant onderzoek of de kwaliteit van het woon- en leefklimaat niet verslechtert en indien mogelijk verbeterd. Voorts zou -indien mogelijk- aan de omgevingsvergunning (onderdeel milieu) een voorschrift verbonden kunnen worden inhoudende dat ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende best beschikbare technieken worden toegepast in de zin van [artikel 2.14](#) lid 1 sub c Wabo.

Derde lid

Het regime voor windgebied Wieringermeer blijft ongewijzigd. In het windgebied Wieringermeer zoals aangegeven op kaart 9 en de digitale verbeelding ervan zijn in afwijking van het verbod zoals geformuleerd in het eerste lid van dit artikel windturbines toegestaan. In het bestemmingsplan dienen ten minste een aantal regels te worden opgenomen die zijn neergelegd in het derde lid, onderdeel a tot en met f. Deze regels zijn gebaseerd op de randvoorwaarden van het uitvoeringsproject Wind op Land zoals opgenomen in paragraaf 7.4.8 van de Structuurvisie Noord-Holland 2040. Voor wat betreft het peil waaruit gemeten wordt hanteren wij de volgende definitie: het peil overeenkomstig de bouwverordening, dan wel indien geen peil overeenkomstig de bouwverordening is vast te stellen, de hoogte van het afgewerkte bouwterrein (oftewel “maaiveld”). Tot het moment dat het verbod zoals geformuleerd in het eerste lid van artikel 32 is vertaald in bestemmingsplannen mogen in het windgebied Wieringermeer, zoals aangegeven op kaart 9 en de digitale verbeelding ervan, windturbines worden gebouwd dan wel opgeschaald, mits dit op grond van de vigerende bestemmingsplannen aldaar is toegestaan.

Vierde lid

In de vergadering van 15 december 2014 hebben Provinciale Staten (PS) de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) gewijzigd vastgesteld ten behoeve van de uitvoering van de herstructureringsopgave Wind op land. Bij de vaststelling hebben PS amendement A22-2014 “Geluidsbelasting windturbines voor omgeving” aangenomen. Het amendement voorziet in een wijziging van artikel 32 lid 4 sub g PRV ten opzichte van de ontwerp-PRV die op 2 december 2014 door Gedeputeerde Staten (GS) is vastgesteld. In de Statenvergadering van 15 december jl. hebben GS een voorbehoud gemaakt ten aanzien van de juridische uitvoerbaarheid van dit amendement. GS hebben PS gemotiveerd aangegeven dat het amendement juridisch niet uitvoerbaar is. Dit heeft geleid tot de onderhavige wijziging van artikel 32, lid 4 sub g, PRV.

De in [artikel 3.14a](#) van het Activiteitenbesluit milieubeheer (voorheen Barim genoemd) gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leef klimaat. Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is niet uitgesloten dat een windpark een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt. Om dit te voorkomen is een afstandsnorm van 600 meter opgenomen die voldoet aan de in [artikel 4.1 Wro](#) opgenomen randvoorwaarde van een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast borgt deze minimale afstand de externe veiligheidscontour rondom windturbines, met name de maximale werpafstand bij bladbreuk in geval van nominaal rotortoerental, die bij de in artikel 32 lid 4 PRV toegestane windturbines mogelijk 600 meter of meer kan bedragen. Tot slot is deze minimale afstand opgenomen in verband met slagschaduw. Er wordt namelijk al een stilstandsvoorziening geëist wanneer de afstand van de windturbine tot gevoelige bestemmingen minder dan twaalf maal de rotordiameter is.

Om een goed woon- en leefklimaat in stille gebieden te borgen zal in geval van bijzondere lokale omstandigheden zoals bedoeld in [artikel 3.14a](#) lid 3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer maatwerk worden gesteld conform de maatwerkvoorschriftregeling in de Provinciale Milieu Verordening (PMV). In gebieden waarin het referentieniveau van het omgevingsgeluid L95 gedurende de nachtperiode (23.00 – 07.00 uur) 40 dB(A) of lager is, zal worden onderzocht of via maatwerkvoorschriften normen met een andere waarde nodig zijn. Onder gevoelige bestemmingen wordt verstaan: bestemmingen in bestemmingsplannen die woningen, niet zijnde bedrijfswoningen, en andere geluidsgevoelige gebouwen zoals bedoeld in [artikel 1.2 Besluit geluidhinder](#) of (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in artikel 1 Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk maken. Artikel 32 lid 4 sub g is dus niet van toepassing op bedrijfswoningen bij een windturbinepark.

Op de gewijzigde kaart 9 en de digitale verbeelding ervan is aangegeven in welke gebieden herstructurering mogelijk is. De gebiedsaanwijzing heeft plaatsgevonden op basis van de randvoorwaarden zoals geformuleerd in artikel 32 lid 4 en op basis van het alternatief leefomgeving uit het plan MER. Dit alternatief gaat uit van een afstand tot woonbebouwing van 600 m. Bij het hanteren van deze afstand is het aantal zoek-gebieden voldoende om aan de opgave te kunnen voldoen. Het alternatief leefomgeving heeft geresulteerd in de volgende herstructureringsgebieden.

In de kop van Noord-Holland zijn twee herstructureringsgebieden aangewezen: één ten zuiden van Den Helder en één ten westen van de Wieringermeerpolder. Het herstructureringsgebied ten westen van de Wieringermeerpolder is als volgt tot stand gekomen. In het gebied ten westen van de Wieringermeerpolder zijn enkele zoekgebieden aangeduid. Hoewel deze gebieden zijn gelegen buiten de Wieringermeerpolder sluit de richting van de verkaveling en de lijnopstellingen aan op de richting van de verkaveling en de bestaande lijnopstellingen in de Wieringermeer en vormen hiermee een samenhangend cluster. Ten westen van deze herstructureringsgebieden kantelt deze verkavelingsrichting. Deze wijziging in de verkavelingsstructuur heeft consequenties voor de opstel mogelijkheden voor windturbines en kan daarom worden beschouwd als een natuurlijke breuklijn; hier loopt de grens vanuit cluster Wieringermeer. Om tussen het cluster Wieringermeer en de stedelijke zone van Den Helder voldoende schootveld als bedoeld in de voorstudie Noord Hollandse windlandschappen vrij te houden wordt hier geen ruimte gecreëerd voor nieuwe lijnopstellingen.

Het herstructureringsgebied ten zuiden van Den Helder is zo gekozen omdat hier lijnopstellingen mogelijk zijn die bestaande structuurlijnen accentueren (zie ook voorstudie Noord Hollandse windlandschappen p. 31). Vanwege het tegengaan van interferentie met het geplande windpark Wieringermeer zijn zoekgebieden in de visuele invloedssfeer van het geplande windpark Wieringermeer niet meegenomen. Kleine en verspreid liggende zoekgebieden zijn niet opgenomen vanwege de negatieve effecten (door versnippering) op het landschap en de strijdigheid met het principe om binnen gebieden de plaatsingsgebieden niet te spreiden. Bij deze gebieden is het bovendien de vraag of lijnopstellingen van zes turbines mogelijk zijn. Het zoekgebied bij Den Helder, direct grenzend aan de Waddenzee is niet opgenomen vanwege de beoordeling van de effecten op natuurwaarden in het MER. Het zoekgebied op Wieringen is niet meegenomen vanwege de effecten op het landschap en omdat dit gebied niet aansluit bij de overige zoekgebieden.

In West-Friesland is sprake van een herstructureringsgebied dat op deze wijze is afgebakend omdat hier lange lijnopstellingen mogelijk zijn die bestaande structuurlijnen accentueren (zie ook voorstudie Noord-Hollandse windlandschappen p. 31). Uit het plan-MER volgt dat bij de nadere invulling van dit herstructureringsgebied kan worden voldaan aan de randvoorwaarden ten aanzien van een goed woon en leefklimaat. Kleinere en verspreid liggende zoekgebieden zijn niet opgenomen vanwege de negatieve effecten (door versnippering) op het landschap en de strijdigheid met het principe om binnen de herstructureringsgebieden niet te spreiden; bij deze gebieden is het bovendien de vraag of lijnopstellingen van minimaal zes turbines mogelijk zijn. Om die reden is geen herstructureringsgebied ten noorden van de lijn Wognum - Wervershoof opgenomen. De zoekgebieden in het zuidoostelijk deel West Friesland Oost vallen af omdat hier geen lijnopstelling van minimaal 6 windturbines mogelijk is.

Ten noorden en ten zuiden van Alkmaar zijn twee herstructureringsgebieden aangeduid. Bij de Boekelermeer en langs de N245, ter zuiden van de Warmenhuizerweg op de grens van de gemeenten Harenkarspel en Langedijk.

Bij Boekelermeer kan het gaan om het bijplaatsen van enkele turbines. Het opnemen van deze gebieden, waardoor tot op zekere hoogte afbreuk wordt gedaan aan het principe van spreiden en bundelen, is gebaseerd op de overweging dat in beide gebieden al windparken aanwezig zijn. Het opnemen van het gebied Boekelermeer maakt het mogelijk dat daar door het bijplaatsen van turbines een bij het provinciaal beleid passende lijnopstelling ontstaat. Het herstructureringsgebied Harenkarspel-Langedijk sluit aan bij de bestaande structuur van windturbines langs de N245. De andere zoekgebieden in de regio Alkmaar zijn te klein en te versnipperd om mee te nemen.

In het Noordzeekanaalgebied zijn twee herstructureringsgebieden opgenomen. Het gaat om het gebied bij IJmuiden en een gebied bij Amsterdam. In beide herstructureringsgebieden is het grootste deel van alle zoekgebieden in het Noordzeekanaalgebied opgenomen. De overige zoekgebieden zijn niet opgenomen, met name om versnippering tegen te gaan en vanwege het feit dat er geen lijnopstelling van minimaal zes windturbines mogelijk is. Ten noorden van de zeesluis bij IJmuiden is een groot herstructureringsgebied aangewezen. Dit gebied sluit qua maat en schaal aan bij de omliggende grote wateren en de grote industriële complexen.

In het gebied ten zuiden en oosten van Amsterdam zijn tot slot twee herstructureringsgebieden aangeduid. Het gaat ten eerste om een gebied in het midden van de Haarlemmermeer. In dit gebied kunnen lijnopstellingen worden gerealiseerd die aansluiten op het verkavelingspatroon en die de ruimtelijke structuur van de Haarlemmermeerpolder kunnen versterken. In de uitwerking moet rekening worden gehouden met de

bouwhoogtebeperkingen ([Luchthavenindelingbesluit](#)) vanwege Schiphol en de ligging tussen de woonkernen. Ten oosten van Amsterdam ligt het herstructureringsgebied de Bloemendalerpolder. In dit gebied is een nadere afstemming nodig vanwege ontwikkelingen zoals het verleggen en verbreden van de snelweg A1 en de woningbouwontwikkeling in de Bloemendalerpolder. Met het concreet aanwijzen van deze gebieden wil de provincierechtszekerheid en transparantie bieden.

Vijfde lid

In het vijfde lid wordt verwezen naar artikel 15 en 15a voor wat betreft de ruimtelijke kwaliteitseis bij nieuwe ontwikkelingen en specifiek voor windturbines.

Zesde lid

Dit betreft een nieuwe bepaling, inhoudende dat in een omgevingsvergunning onder strikte voorwaarden kan worden bepaald dat de verwijdering van 2 bestaande turbines ook kan geschieden ná de bouw van 1 nieuwe turbine. Dit levert de situatie dubbeldraaien op: de bestaande turbines blijven doordraaien en de nieuwe turbine is ook al in gebruik. Dit dubbeldraaien is alleen toegestaan als er een intrekingsbesluit als bedoeld in [artikel 2.33](#), tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt overgelegd met betrekking tot de te saneren turbines en kan worden aangetoond dat het tijdelijk laten dubbeldraaien van één of meer turbines noodzakelijk is voor de economische uitvoerbaarheid van het betreffende windturbineproject. Dit kan bijvoorbeeld worden aangetoond via een accountant rapport of verklaring. Er mag maximaal 5 jaar worden dubbel gedraaid gerekend vanaf start bouw nieuwe dan wel opgeschaalde turbine(s).

Zevende lid

Het zevende lid, voorheen het zesde lid, is vernummerd vanwege de invoeging van een nieuw zesde lid. Inhoudelijk blijft de bevoegdheid van Gedeputeerde Staten tot het stellen van nadere regels ten aanzien van het bepaalde in de voorgaande leden ongewijzigd.

Achtste lid

Het achtste lid, voorheen het zevende lid, is vernummerd vanwege de invoeging van een nieuw zesde lid. Deze vernummering is ook verwerkt in de tekst van dit artikellid. Voor het overige blijft deze overgangsregeling ongewijzigd.

Artikel 32a opstellingen voor zonne-energie

De Provincie Noord-Holland wil initiatieven voor opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied onder voorwaarden ruimtelijk mogelijk maken. Buiten het landelijk gebied is het aan gemeenten om te bepalen of opstellingen voor zonne-energie worden toegestaan. Daarvoor worden geen regels gesteld. Artikel 32a stelt dus alleen regels voor het mogelijk maken van opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied.

Opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied mogen uitsluitend mogelijk worden gemaakt met behulp van behulp van een omgevingsvergunning waarbij van het bestemmingsplan wordt afgeweken (lid 1). Aan deze vergunning moet een termijn van maximaal 25 jaar worden verbonden (lid 3, onder a). Het is dus niet toegestaan om regels en bestemmingen in een bestemmingsplan op te nemen die opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied mogelijk maken. Uitzondering hierop vormen gronden in het landelijk gebied met een bestemming voor nutsvoorzieningen of voor infrastructuur voor weg, spoor, water en vliegverkeer (lid 4). Indien de bestaande functie wordt gehandhaafd mogen opstellingen voor zonne-energie op deze gronden in het landelijk gebied wel bij bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt. Zie verder hieronder bij de toelichting op lid 4.

Het oprichten van opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied als bedoeld in het eerste lid is niet toegestaan op gronden waarop een of meer van de volgende bijzondere beschermingsregimes van toepassing zijn: NNN en natuurverbindingen, het UNESCO-erfgoed de Stelling van Amsterdam, bufferzones en weidevogelleefgebieden (lid 2). De ruimtelijke impact van opstellingen voor zonne-energie worden strijdig geacht met de te beschermen belangen in die gebieden.

Aan de omgevingsvergunning als bedoeld in het eerste lid waarbij de oprichting van zonne-opstellingen wordt vergund moeten in ieder geval de in het derde lid genoemde voorwaarden worden verbonden. Zo mag alleen een vergunning voor bepaalde tijd worden verleend, waarbij 25 jaar de maximale termijn is. Verder moeten de opstellingen na afloop van de termijn worden verwijderd en moet er financiële zekerheid worden gesteld voor deze verwijdering.

Deze voorwaarden volgen uit het provinciale beleid waarin alleen tijdelijk ruimte wordt geboden aan installaties voor opwekking van zon. Opwekking van zonne-energie gebeurt door middel van opstellingen met een groot ruimtebeslag die een negatieve impact hebben op de ruimtelijke kwaliteit van het Noord-Hollandse landschap. Het is onwenselijk dat opstellingen voor zonne-energie op termijn leiden tot verdere verstedelijking in het landelijk gebied. We staan opstellingen voor zonne-energie toe voor de korte tot middellange termijn (5 tot 25 jaar) omdat opwekking van zonne-energie door middel van opstellingen op de grond een belangrijke bijdrage kan leveren aan de transitie naar een duurzame energievoorziening. De verwachting is echter dat op de lange termijn andere vormen van duurzame energie in het algemeen en van zonne-energie in het bijzonder minder ruimte-extensief zullen zijn en dat de via het ruimtelijk beleid voor zon op de grond vergunde opstellingen na afloop van de technische levensduur vervangen kunnen worden door andere vormen van duurzame energie-opwekking. De technische levensduur van opstellingen is op dit moment ongeveer 25 jaar. Na afloop van deze levensduur zijn de opstellingen in de huidige vorm en omvang naar verwachting niet meer nodig. Om er voor te zorgen dat de ruimte die dan vrijkomt weer kan worden benut voor niet-stedelijke functies, worden de opstellingen voor zonne-energie alleen tijdelijk, voor maximaal 25 jaar, toegestaan en moet de opstelling na afloop van de bepaalde termijn worden verwijderd. Ook moet als voorwaarde aan de omgevingsvergunning worden verbonden dat financiële zekerheid wordt gesteld voor het verwijderen van de opstelling.

Het vierde lid vormt een uitzondering op de regel in het eerste lid dat opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied uitsluitend mogelijk mogen worden gemaakt met behulp van een omgevingsvergunning met afwijken van het bestemmingsplan. Op gronden met nutsvoorzieningen of infrastructuur voor weg, spoor, water en vliegverkeer mogen opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied wel bij bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt.

Onder nutsvoorzieningen worden verstaan voorzieningen die gebruikt worden voor doelen van openbaar nut, zoals faciliteiten voor de levering van drinkwater (bijvoorbeeld spaarbekkens of zuiveringsinstallaties) of de reiniging van afvalwater (rioolwaterzuivering) en (voormalige) opslaglocaties voor afval zoals stortlocaties of slibdepots. Leidingtracés voor gas, water en elektriciteit zijn expliciet uitgezonderd. Dit betekent bijvoorbeeld dat opstellingen voor zonne-energie op gronden met windturbines niet mogen gerealiseerd op grond van artikel 32a, vierde lid. Als infrastructuur worden ook bijbehorende voorzieningen, zoals parkeerterreinen en bermen van (spoor)wegen, aangemerkt.

Voorwaarde voor opstellingen op deze specifieke gronden in het landelijk gebied is dat de reeds bestaande functie op die locatie wordt gehandhaafd. Sprake is dan van zogenaamd meervoudig ruimtegebrek. Artikel 15, de eisen van ruimtelijke kwaliteit, zijn van overeenkomstige toepassing op deze opstellingen voor zonne-energie (lid 5). De verplichting tot het stellen van nadere regels over de locatie, omvang en inpassing door gedeputeerde staten geldt voor zonne-opstellingen in het kader van meervoudig ruimtegebruik niet (lid 6). Wel zijn gedeputeerde staten bevoegd om nadere regels te stellen.

Het tweede en derde lid van artikel 32a zijn niet van toepassing op opstellingen voor zonne-energie op de gronden als bedoeld in het vierde lid (meervoudig ruimtegebruik). Het verbod tot oprichting van een opstelling op gronden waarvoor een bijzonder beschermingsregime geldt, geldt dus niet voor opstellingen in het kader van meervoudig ruimtegebruik. Dit neemt niet weg dat wel moet worden voldaan aan de specifieke bepalingen voor de beschermingsregimes in de verordening.

Wordt gekozen voor het verlenen van een omgevingsvergunning met afwijken van het bestemmingsplan om een opstelling in het kader van meervoudig ruimtegebruik mogelijk te maken, dan gelden hiervoor de in het derde lid opgenomen voorwaarden niet.

Het vijfde lid regelt dat de ruimtelijke kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 15 ook gelden voor de oprichting van opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied. Zowel een bestemmingsplan als bedoeld in het vierde lid als een omgevingsvergunning die een opstelling voor zonne-energie mogelijk maakt, moet dus voldoen aan de uitgangspunten zoals vermeld in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.

Tot slot zijn gedeputeerde staten op grond van het zesde lid verplicht om nadere regels te stellen over de locatie, omvang en inpassing van opstellingen voor zonne-energie als bedoeld in het eerste lid. Deze nadere regels zijn opgenomen in de Uitvoeringsregeling opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied. Alleen wanneer ook aan die regels, dus naast de regels uit artikel 32a, wordt voldaan, mag de omgevingsvergunning waarbij van het bestemmingsplan wordt afgeweken worden verleend. Ten aanzien van overige aspecten van de opstellingen voor zonne-energie, onder meer ten aanzien van meervoudig ruimtegebruik, hebben

gedeputeerde staten de bevoegdheid om nadere regels te stellen.

Artikel 34 Ontheffing

In een provinciale ruimtelijke verorden mag ingevolge [artikel 4.1a van de Wro](#) een ontheffingsbevoegdheid voor gedeputeerde staten worden opgenomen. Dit mag uitsluitend voor de gevallen waarbij toepassing van de in deze verordening opgenomen bepalingen de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig belemmert. Het gaat hierbij om onvoorziene gevallen.

Artikel 35 t/m 42

Deze artikelen zijn van belang voor de ontheffingsbevoegdheid genoemd in artikel 34. Deze artikelen zijn tevens van belang voor 'oude ontheffingen'. Vanwege het overgangsrecht van de 'Spoedwet Wro' (invoering [artikel 4.1a Wro](#)) worden deze 'oude ontheffingen' aangemerkt als een ontheffing zoals bedoeld in artikel 34.

Artikel 44 Aanpassing termijn bestemmingsplannen

[Artikel 4.1](#) lid 2 Wro geeft een standaardtermijn van een jaar om bestemmingsplannen in overeenstemming te brengen met de verordening. Van deze termijn kan worden afgeweken.

Om beperking van regeldruk te bereiken is gekozen voor het aansluiten bij de actualiseringstermijn uit de Wro (10 jaar termijn uit [artikel 3.1](#) lid 2 Wro).

In de vorige PRV was opgenomen dat een bestemmingsplan dat het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maakt uiterlijk op 31 december 2014 in overeenstemming met deze verordening vastgesteld dient te worden. Aangezien artikel 32, vierde lid, het bouwen of opschalen van een of meer windturbines slechts via omgevingsvergunning mogelijk maakt is dit komen te vervallen.

Artikel 46a Overgangsrecht

Dit artikel regelt dat voor lopende plan- en projectprocedures de verordening zoals deze luidde voor 1 mei 2018 van toepassing blijft. Deze wijziging van de verordening treedt namelijk op deze datum in werking. Door de uitgestelde inwerkingtreding en deze regeling voor lopende procedures wordt gemeenten en initiatiefnemers tijd geboden om zich voor te bereiden op de nieuwe regels.

Artikel 47 Inwerkingtreding

Dit artikel regelt de inwerkingtreding bij de eerste vaststelling van deze verordening. De inwerkingtreding van de latere wijzigingen is geregeld in de respectievelijke besluiten van Provinciale Staten of Gedeputeerde Staten. Zie voor een overzicht van de data van inwerkingtreding het chronologisch overzicht aan het begin van deze uitgave.

KERNKWALITEITEN UNESCO-ERFGOEDEREN

Hieronder zijn de kernkwaliteiten van de werelderfgoederen opgesomd. De uitwerking van de kernkwaliteiten is opgenomen in de [Leidraad Landschap en Cultuurhistorie](#). Deze tabel dient in samenhang te worden gelezen met de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.

	kernkwaliteiten
Nieuwe Hollandse Waterlinie	<p>1. Het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militairverdedigingssysteem, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inundatiegebieden; – zone met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten betonnen mitrailleurkazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving; – voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied) rondom de forten; – waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers, en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden; – overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten; – de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten; – de historische vestingstructuur van de vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Gorinchem en Woudrichem; <p>2. Grote openheid;</p> <p>3. Groen en overwegend rustig karakter.</p>
Werelderfgoed De Beemster	<p>1. Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, vroeg zeventiende-eeuwse (landschaps)architectonische geheel van de droogmakerij De Beemster, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – het vierkante gridpatroon van wegen en waterlopen en rechthoekige percelen; – de ringdijk en ringvaart (continuïteit en eenheid in vormgeving); – het centraal gelegen dorp (Middenbeemster) op een assenkruis van wegen; – bebouwing langs de wegen; – de relatief hooggelegen wegen met laanbeplanting; – de monumentale en typerende (stolp)boerderijen en restanten van buitens; – de oude negentiende-eeuwse gemalen en molengangen; – de structuur en het karakter van het (beschermde) dorpsgezicht van Middenbeemster; <p>2. Grote openheid;</p> <p>3. Voor zover het werelderfgoed De Beemster samenvalt met het werelderfgoed De Stelling van Amsterdam, zijn de uitgewerkte universele waarden van het werelderfgoed De Stelling van Amsterdam tevens van toepassing op het werelderfgoed De Beemster.</p>
Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam	<p>1. Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, laatnegentiende-eeuwse en vroegtwintigste-eeuwse hydrologische en militair-landschappelijke geheel, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – een doorgaand stelsel van linedijken in een grote ring om Amsterdam; – sluizen en voor- en achterkanalen; – de forten, liggend op regelmatige afstand, voornamelijk langs dijken; – inundatiegebieden; – voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied); – de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten; <p>2. Relatief grote openheid;</p> <p>3. Groene en relatief stille ring rond Amsterdam.</p>

KAARTEN BEHORENDE BIJ PRV

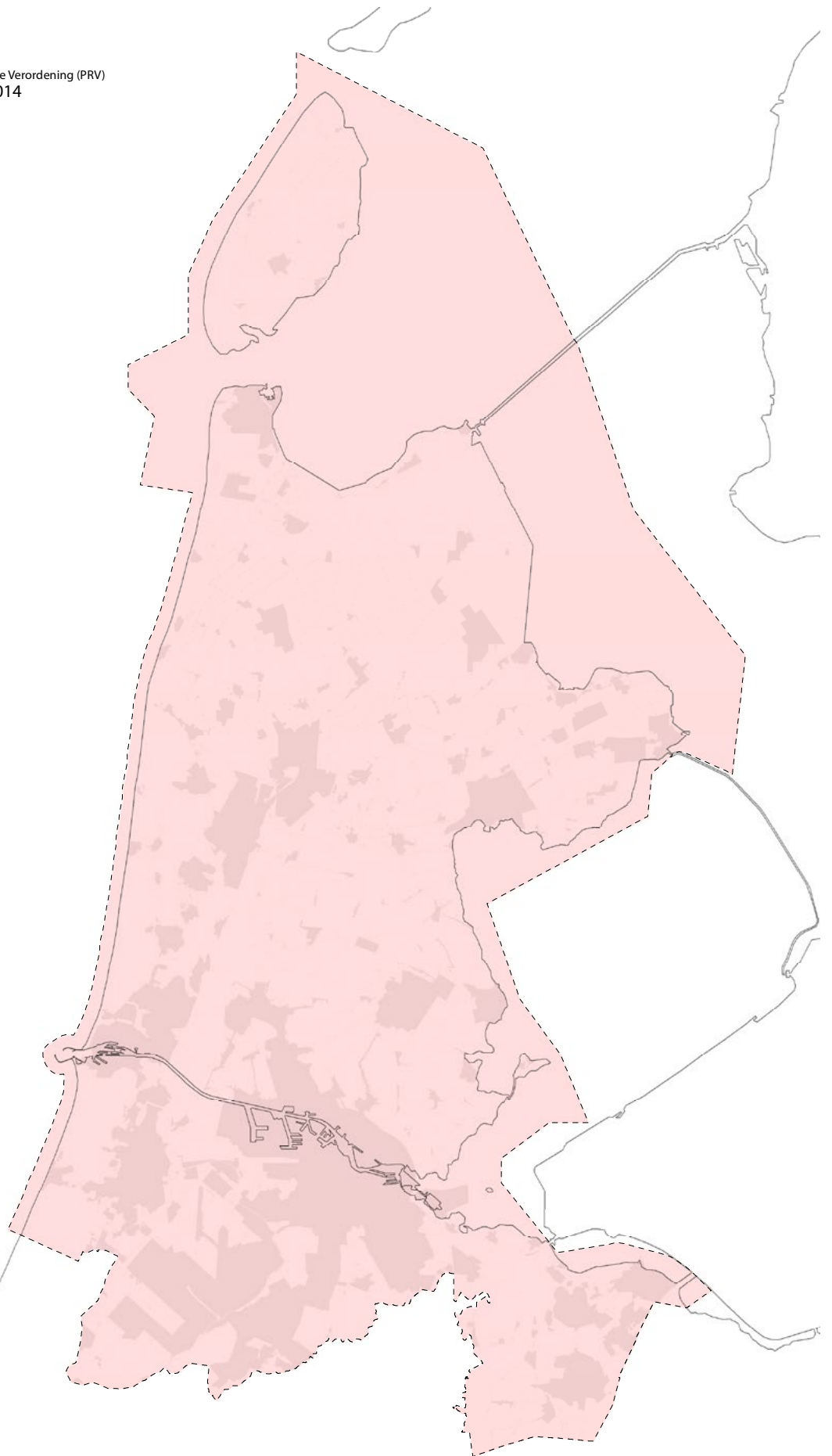
- Kaart 1: Grondgebied
- Kaart 2: (vervallen)
- Kaart 3: (vervallen)
- Kaart 4: Ecologie
- Kaart 5a: UNESCO-erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde
- Kaart 5b: Bufferzones
- Kaart 6: (vervallen)
- Kaart 7: Landbouwclusters
- Kaart 8: Blauwe ruimte
- Kaart 9: Duurzame energie
- Kaart 10: Aardkundige waarden
- Kaart 11: 20 Ke-contour

BIJLAGE

KAART 1: GRONDGEBIED

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)
vastgesteld door PS 03.02.2014

Grondgebied

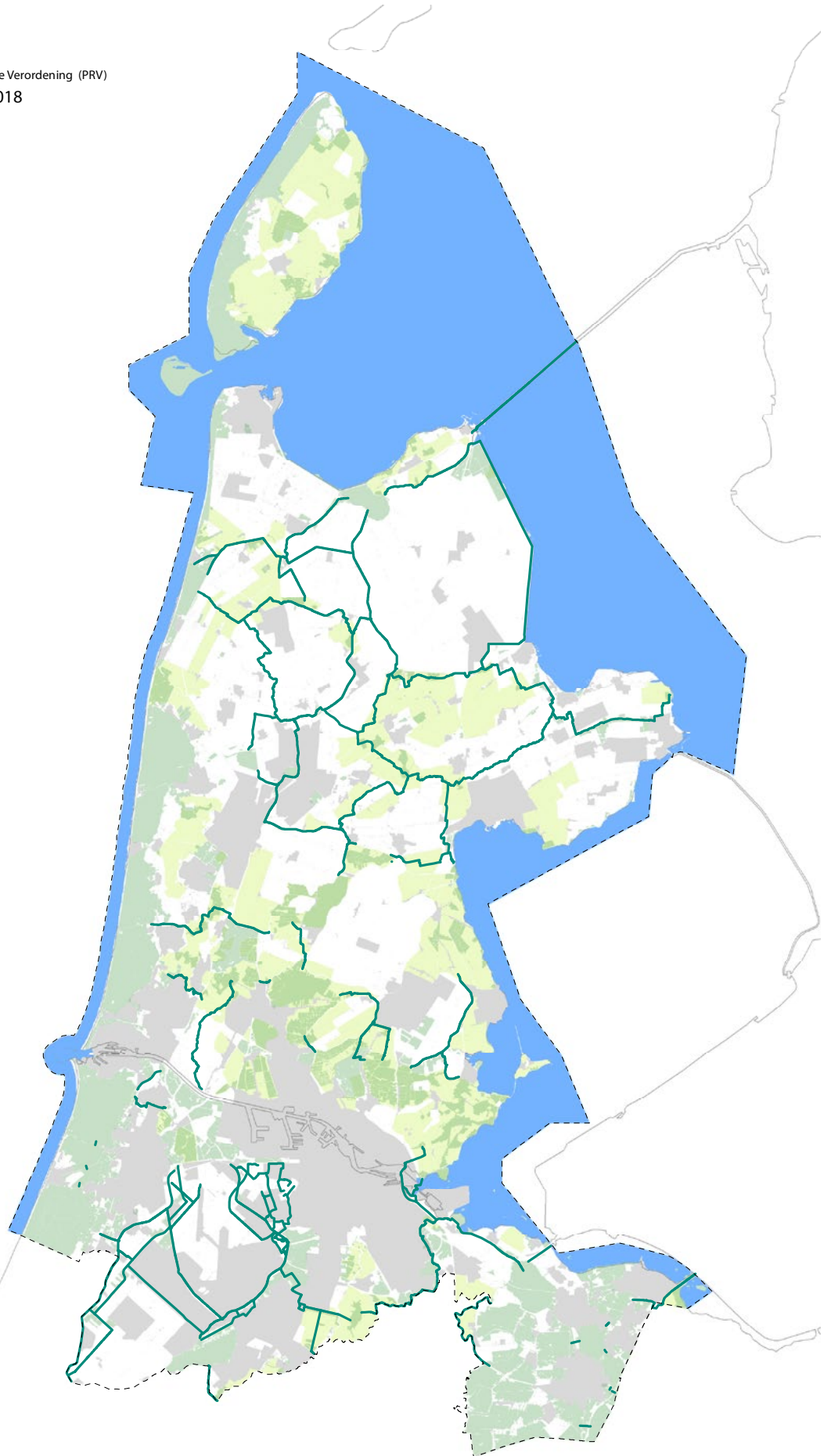

Kaarten en tekst dienen in samenhang te worden gelezen.
Aan afzonderlijke kaarten kunnen geen rechten worden ontleend.

KAART 4: ECOLOGIE

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)
vastgesteld door PS 23.04.2018

- Natuurnetwerk Nederland (NNN)
- NNN grote wateren
- Weidevogelleefgebied
- Natuurverbinding

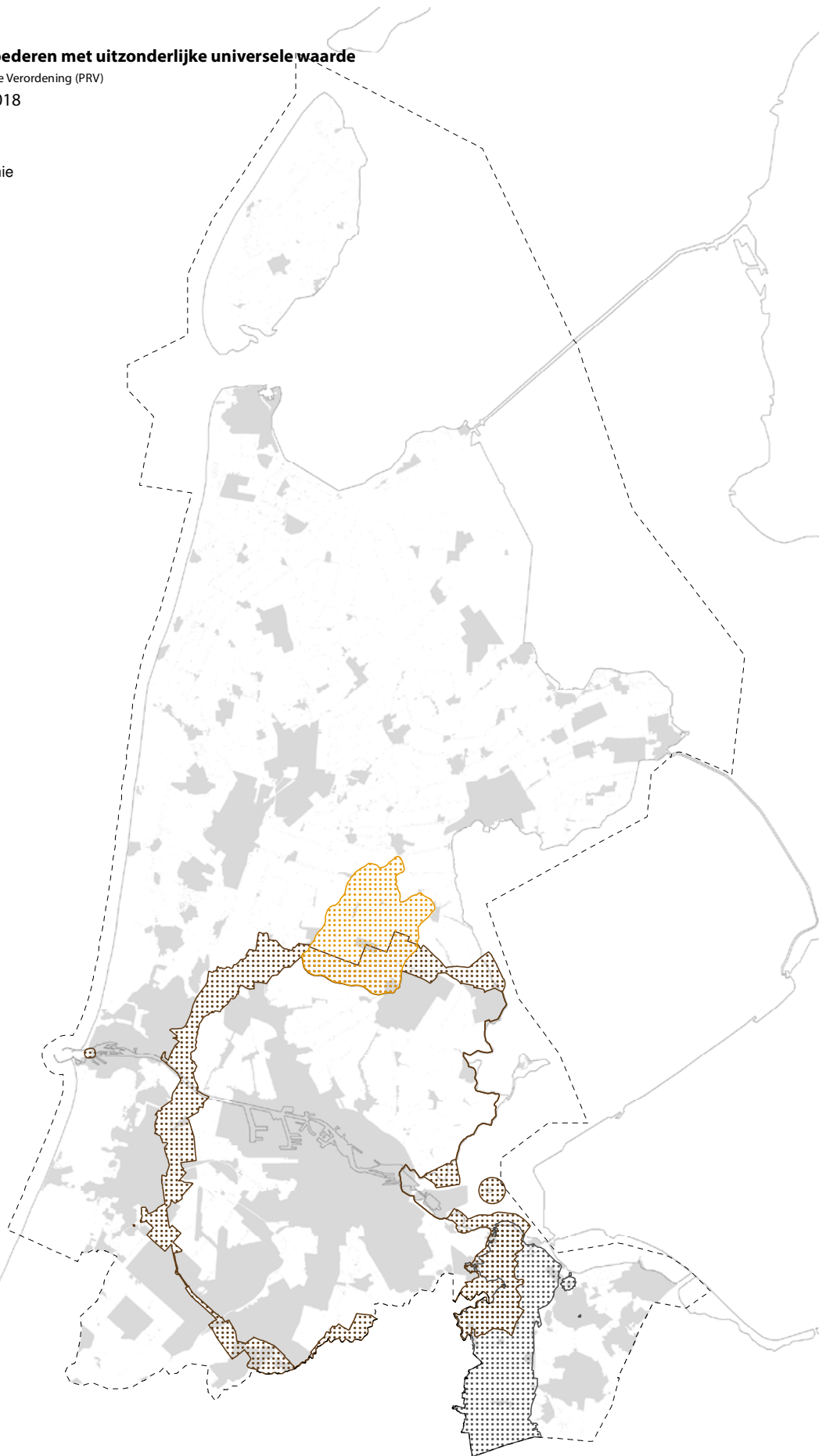
Kaarten en tekst dienen in samenhang te worden gelezen.
Aan afzonderlijke kaarten kunnen geen rechten worden ontleend.

KAART 5A: UNESCO - erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)

vastgesteld door PS 23.04.2018

- Beemster
- Stelling van Amsterdam
- Nieuwe Hollandse Waterlinie

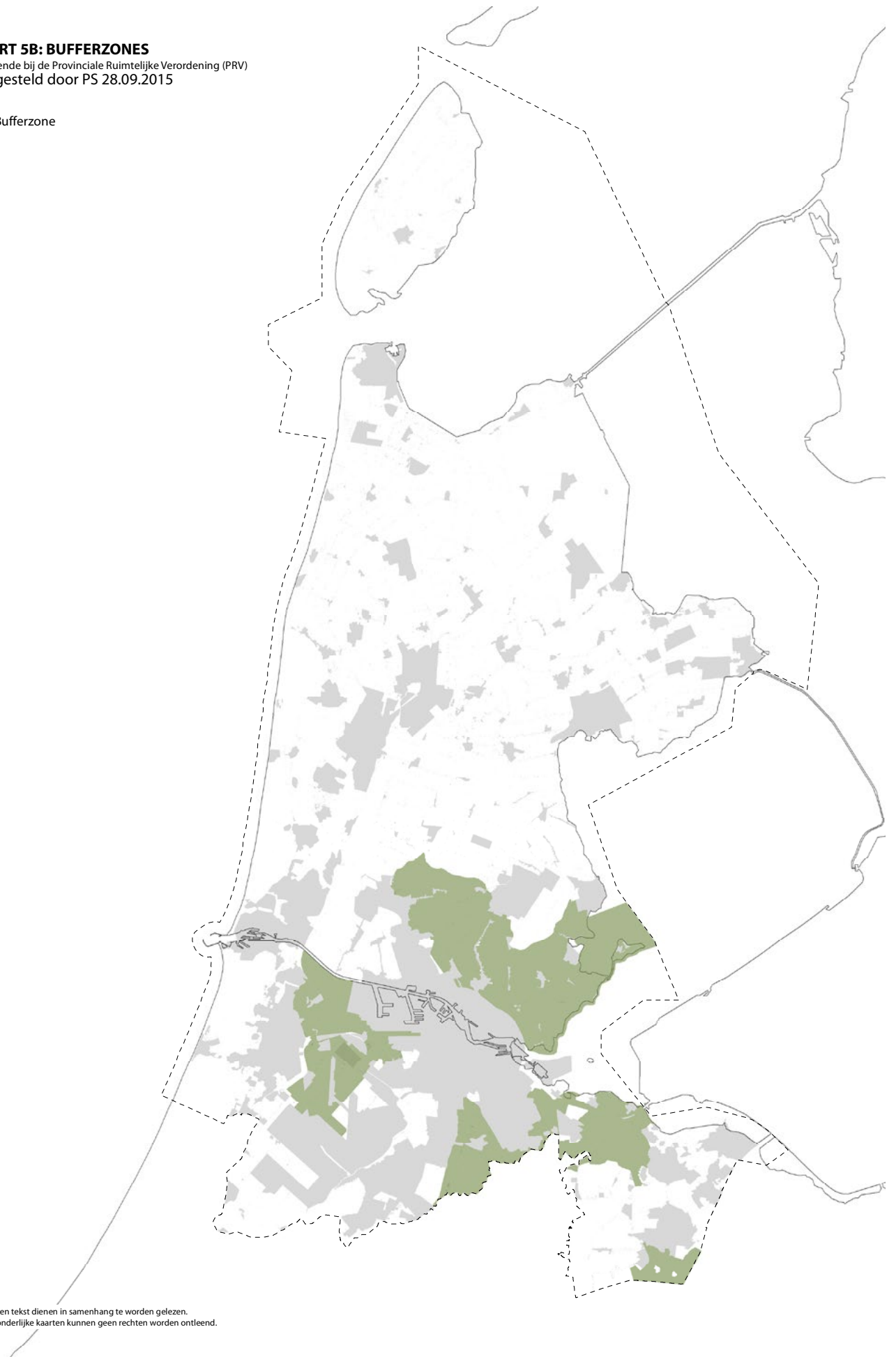

Kaarten en tekst dienen in samenhang te worden gelezen.
Aan afzonderlijke kaarten kunnen geen rechten worden ontleend.

KAART 5B: BUFFERZONES

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)
vastgesteld door PS 28.09.2015

■ Bufferzone

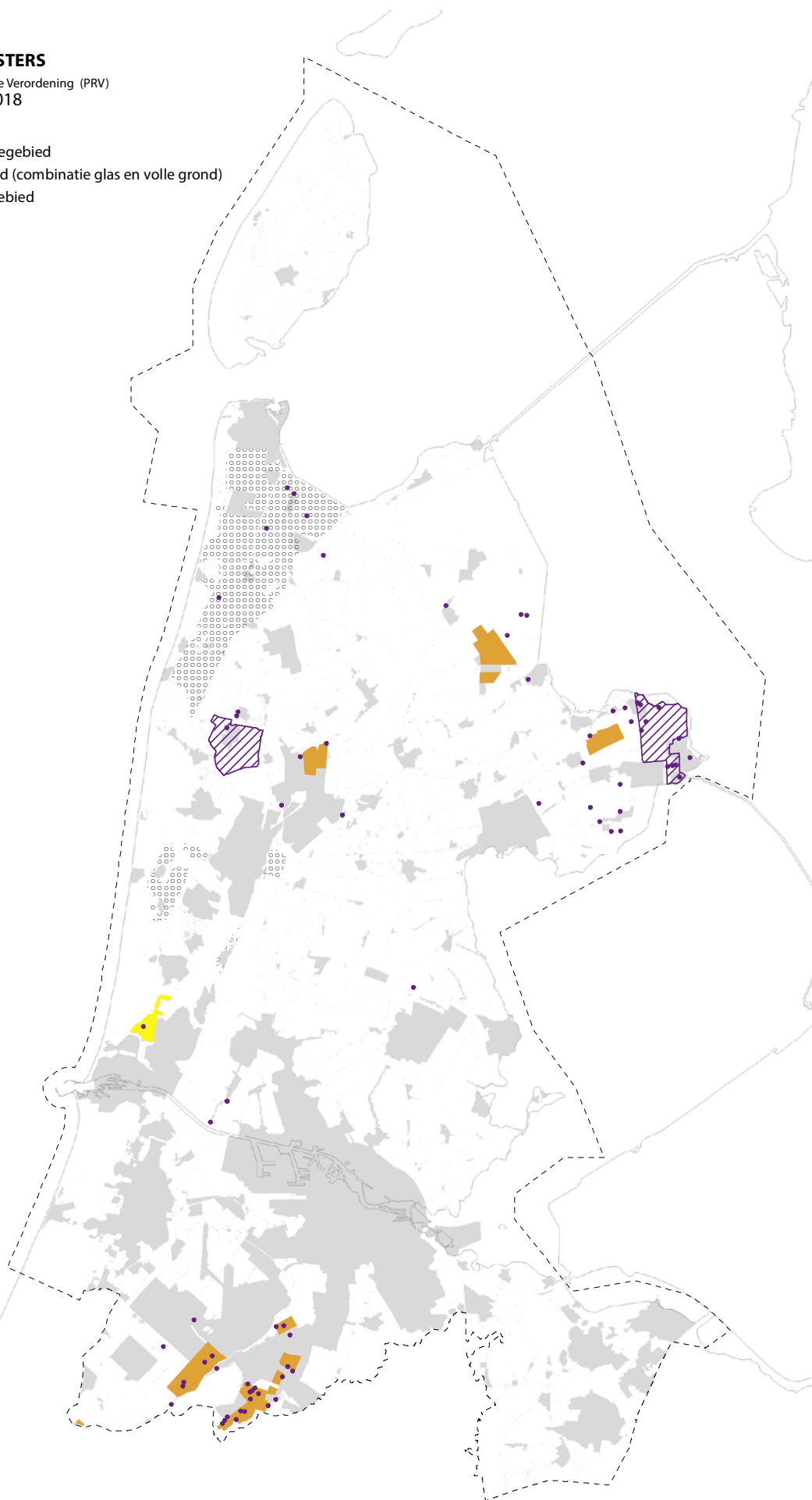

Kaarten en tekst dienen in samenhang te worden gelezen.
Aan afzonderlijke kaarten kunnen geen rechten worden ontleend.

KAART 7: LANDBOUWCLUSTERS

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)
vastgesteld door PS 23.04.2018

- Zaadveredelingsbedrijf
- ▨ Zaadveredelingsconcentratiegebied
- Tuinbouwconcentratiegebied (combinatie glas en volle grond)
- Glastuinbouwconcentratiegebied
- Bollenconcentratiegebied

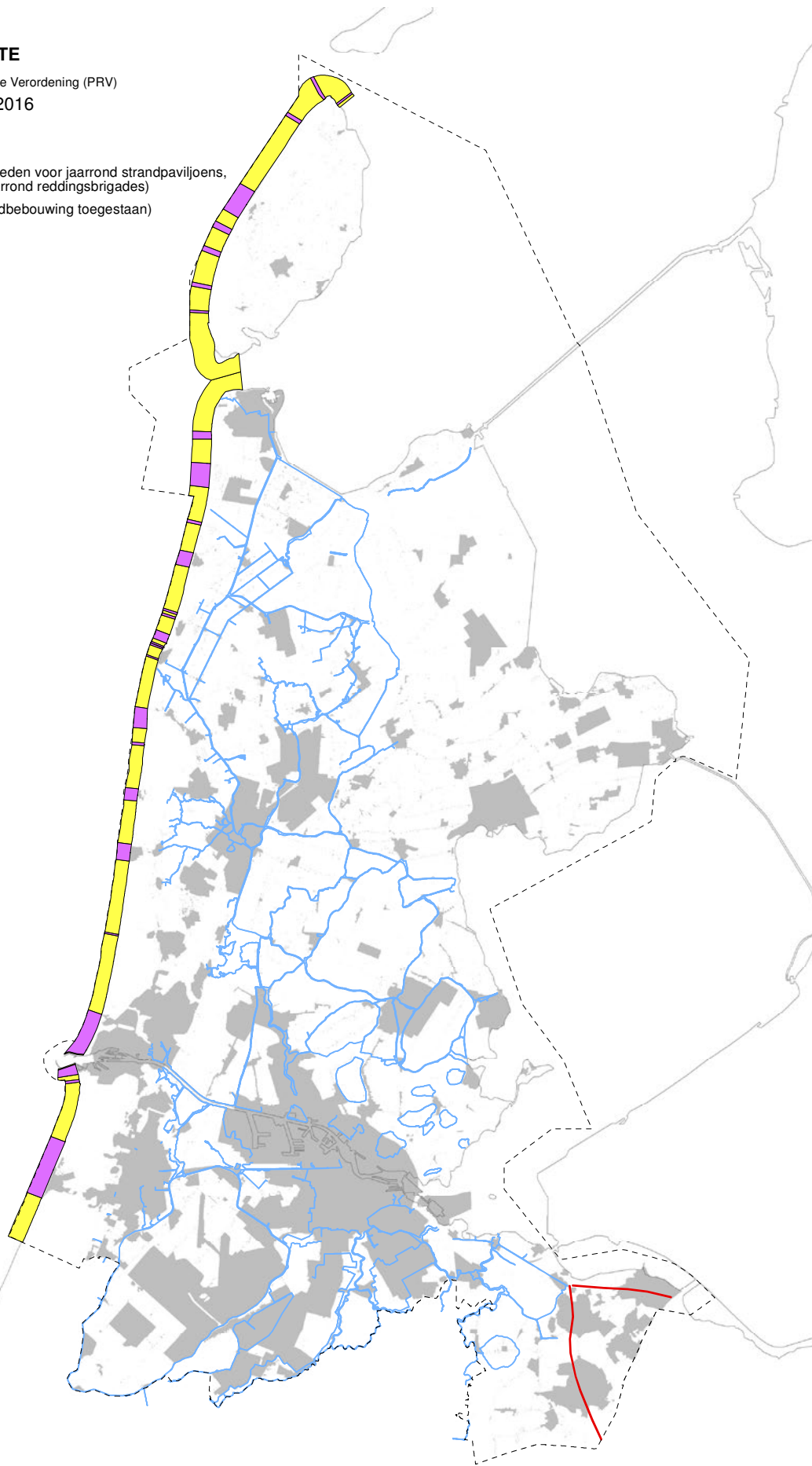

Kaarten en tekst dienen in samenhang te worden gelezen.
Aan afzonderlijke kaarten kunnen geen rechten worden ontleend.

KAART 8: BLAUWE RUIMTE

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)
vastgesteld door PS 12.12.2016

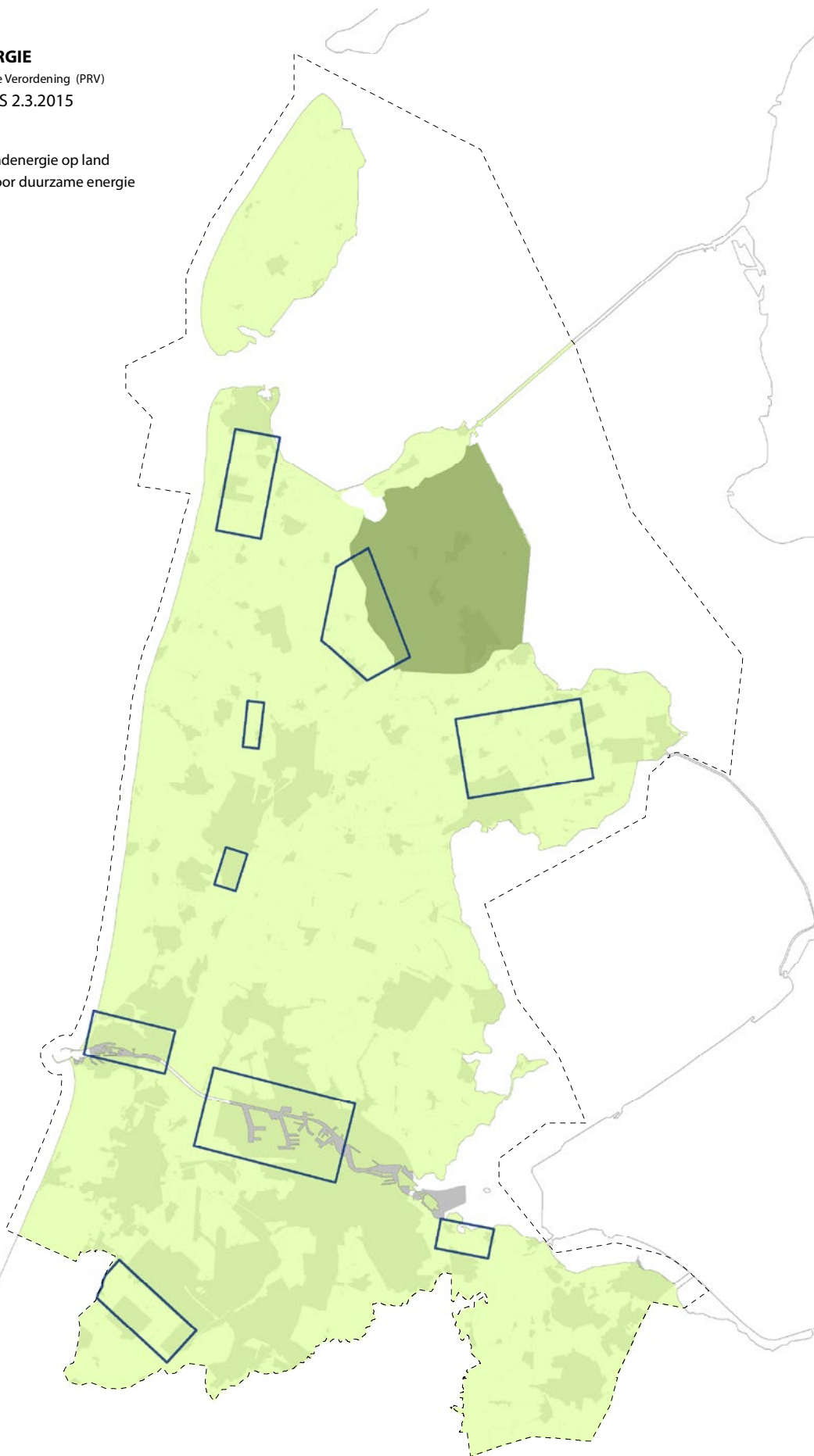
- Aansluiting op hogegrond
- Regionale waterkering
- Strandzoning (met mogelijkheden voor jaarrond strandpaviljoens, jaarrond sportpaviljoens en jaarrond reddingsbrigades)
- Kustzone (geen jaarrond strandbebouwing toegestaan)

Kaarten en tekst dienen in samenhang te worden gelezen.
Aan afzonderlijke kaarten kunnen geen rechten worden ontleend.

KAART 9: DUURZAME ENERGIE
behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)
Wijziging vastgesteld door PS 2.3.2015

- Herstructureringsgebied windenergie op land
- Kleinschalige oplossingen voor duurzame energie
- Windgebied Wieringermeer

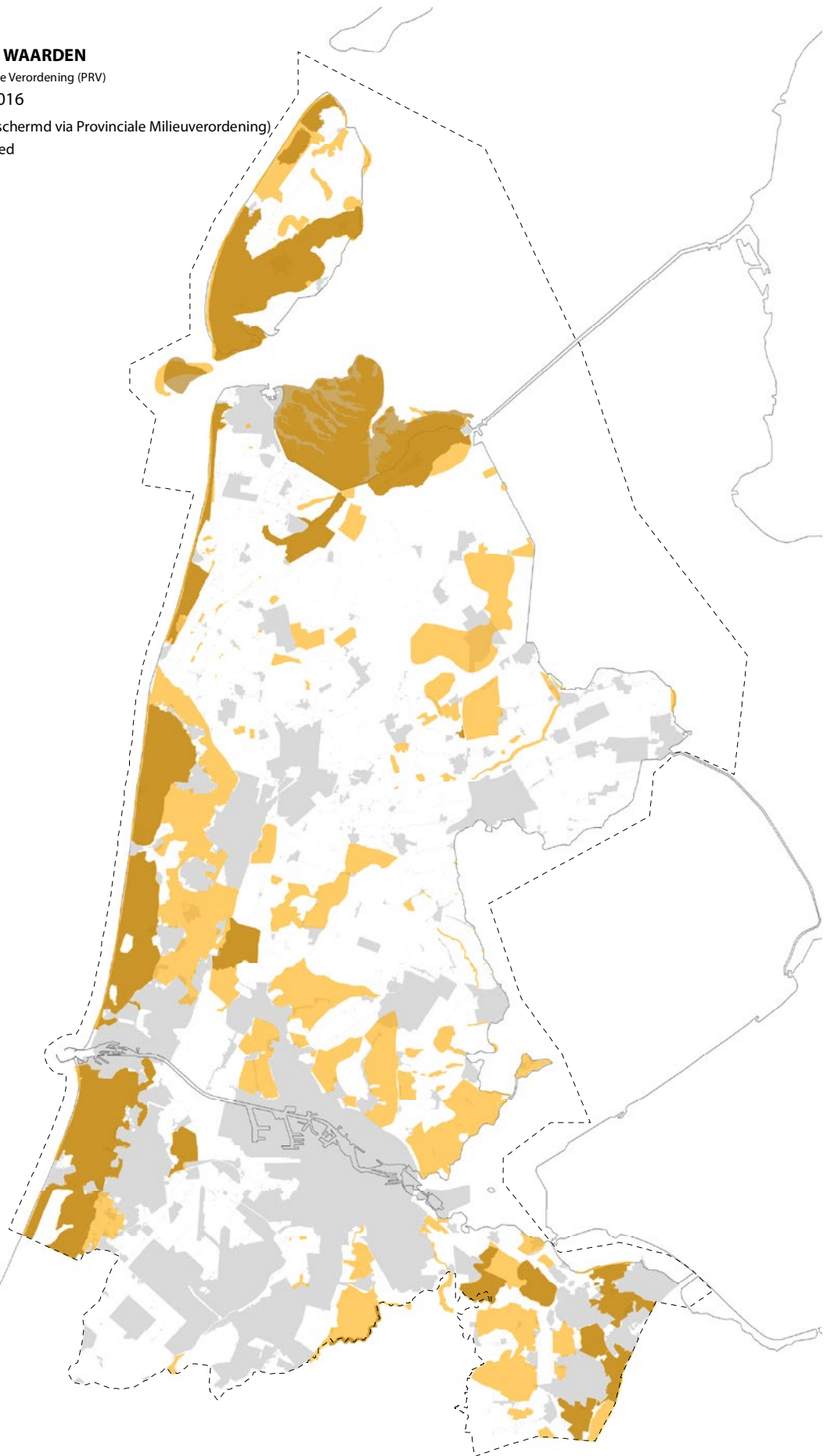

Kaarten en tekst dienen in samenhang te worden gelezen.
Aan afzonderlijke kaarten kunnen geen rechten worden ontleend.

KAART 10: AARDKUNDIGE WAARDEN

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)
vastgesteld door PS 12.12.2016

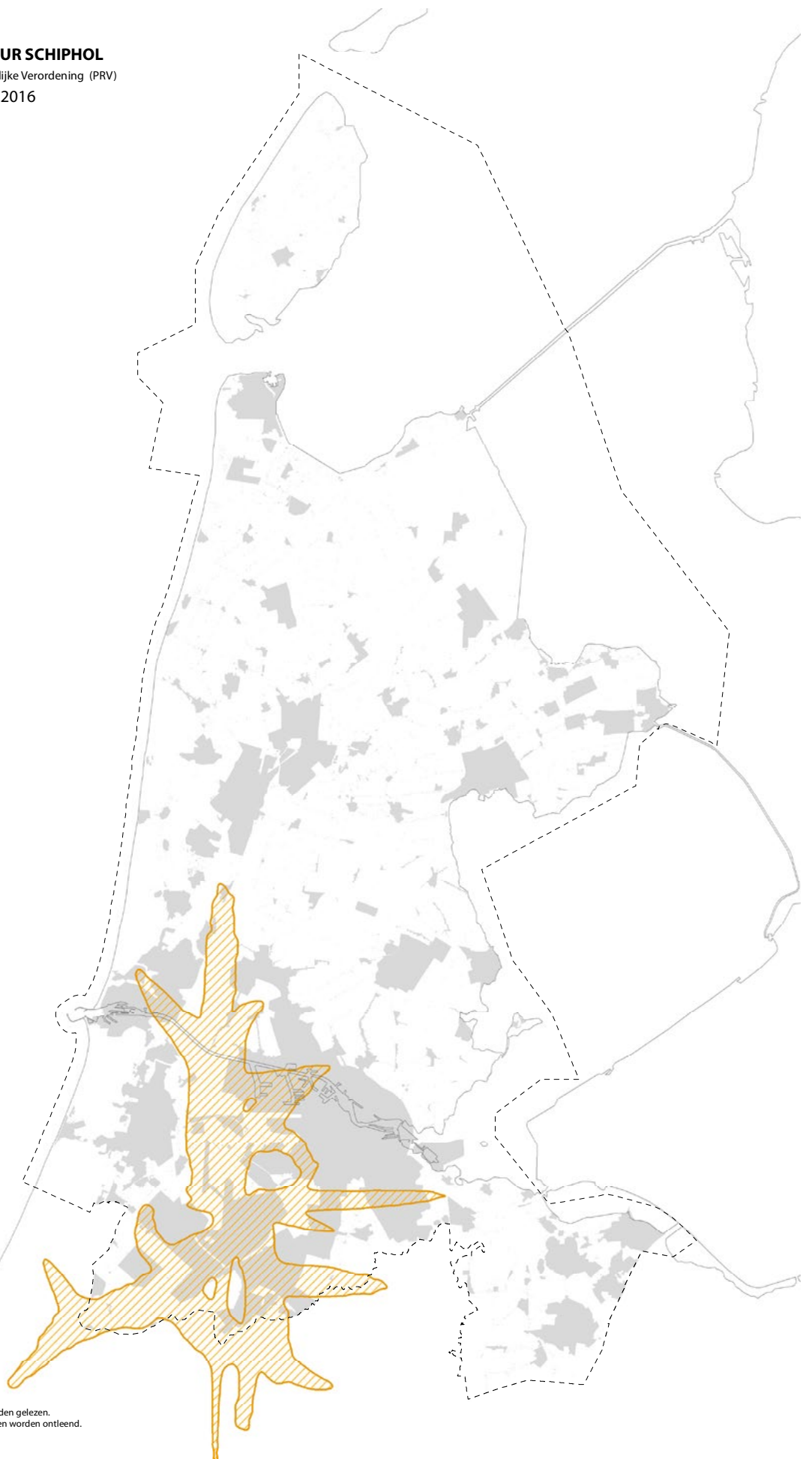
- Aardkundig monument (beschermd via Provinciale Milieuverordening)
- Aardkundig waardevol gebied

Kaarten en tekst dienen in samenhang te worden gelezen.
Aan afzonderlijke kaarten kunnen geen rechten worden ontleend.

KAART 11: 20 Ke-CONTOUR SCHIPHOL
behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)
vastgesteld door PS 12.12.2016

 20Ke-contour Schiphol

Kaarten en tekst dienen in samenhang te worden gelezen.
Aan afzonderlijke kaarten kunnen geen rechten worden ontleend.

Colofon

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

Eindredactie

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid | Sector Ruimtelijke Inrichting

Fotografie

Provincie Noord-Holland

Grafische verzorging

Xeroxmediaservices

Haarlem, mei 2018